

bb 72. fogadás a magyar-mongol kormányközi bizottság ülése
alkalmából - magyar állatorvosok mongol kitüntetése

t sz/gg/um hgy

1969. november 17.

zsamcimbolod, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete
hétfőn este fogadást adott - a rincsenpelzse államminiszter, a
mongol népköztársaság tervbizottsága elnöke vezetésével - a
magyar-mongol gazdasági és műszaki tudományos-együttmű-
ködési bizottság harmadik ülészakán résztvevő delegáció tisz-
telére. a fogadáson megjelent párdi imre, az országos terv-
hivatal elnöke, sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmezés-
ügyi miniszter első helyettese, a kormányközi bizottság magyar
tagozatának elnöke, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes,
valamint a magyar politikai, gazdasági élet több más vezető kép-
viselője.

a fogadáson ötmagyar állatorvos, pókai pál, palatka zoltán,
bánkuti ferenc, pongrácz györgy és takács györgy mongol ki-
tüntetésekkel kapott. az állatorvosok a kgst országo együtt-
működése keretében három éven át közre működtek a mongol állat-
egészségügy fejlesztésében./mti/

--

bb 73. oleg krisza szovjet hegedűművész hangversenye szekszárdon

vid/fm/um hgy

1969. november 17.

oleg krisza szovjet hegedűművész hétfőn este szekszárdon ven-
dég szerepelt, a város zenebarátai és az országos filharmonia
által rendezett hangversenyen. a fiatal ukrán hegedűművész -
aki david ojsztrah tanítványa volt, a genovai paganini hegedű-
verseny győztese, moszkvában pedig a csajkovszkij koncert
második díjasa lett - schubert -, beethoven-, prokofjev-
és ravel-műveket adott elő tatjana csekina zongoraművész nő
kíséretével./mti/

--

42 -

VEGE

20.36/um

NA 2100

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. november 18.

bb 1. ami már nem kérdés: az irni-olvasni tudás - újabb részletek
a népszámlálás előkészületeiről

i h1/mm-ju zs hgy

1969. november 18.

az 1970 január 1-i népszámlálás alkalmával a népesség össze-
írásán kívül a lakásokat és lakóépületeket is számbaveszik tájékoz-
tatták az illetékesek az mti munkatársát. mint elmondották hosszas
mérlegelés, szelektáló munka után alakult ki a népszámlálási kérdé-
sekköre. a kérdéseket úgy csoportosították, hogy a
népességre és a lakásviszonyokra vonatkozó alapvető adatokról, - ame-
lyek a részletes területi tagoláshoz szükségesek -, az egész népes-
ségtől választ kapjanak azokat a kérdéseket pedig, amelyeket inkább
országos vagy megyei szinten használnak fel, reprezentatív felvétel
útján, a lakosságnak csak bizonyos hányadától tudakolják. a személyi
vonatkozásu adatok köréből egyébként hiányoznak majd az állampolgár-
ságra utaló kérdések. ezeket azért hagyták el, mert az eddigi népszám-
lálások tapasztalatai szerint az összeírt lakosságnak csupán elhanya-
golható töredéke nem magyar állampolgár. továbbá a mostani népszámlá-
lás lesz az első, amelynek adatfelvételi lapján nem szerepel az irni-
olvasni tudással kapcsolatos kérdés. mivel az egyébként igen csekély
számu analfabéta már a legutóbbi népszámlálás alkalmával is a legidő-
sebb nemzedék tagjai közül került ki.

a népszámlálás teljes anyagának feldolgozása - a
legutóbbi népszámlálás hat éves időtartamával szemben - ezuttal három
évig tart majd és 1972 végéig befejeződik. bizonyos alapadatok elő-
zetes jelleggel már 1970 első felében rendelkezésre állnak majd,
míg a népesség egy százalékát kitevő minta alapján feldolgozott kér-
déses 1970 végére készülnek el. a feldolgozási rendszerben a legkisebb
egység a számlálókörzet, amely átlagosan 300 lakost magába foglaló,
zárt körzetet területileg és földrajzilag egymás mellett levő há-
zakat, háztömböket jelent.

/ folyt. köv. /

-1-

NA

bb 1. / ami már nem... 1. folyt.: -ju

a bővebb adatokat tartalmazó városrendezési körzeteket budapestben a fővárosi tanács illetékes főosztályai, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a buváti alakította ki. a városrendezési körzetrendszer kidolgozásának célja átlagosan ötezer lakosu körzetek kijelölése, amelyek adataikkal alapot nyújtanak városrendezési tervek készítéséhez, különböző jellegű vizsgálódásokhoz. több városrendezési körzet összevonásával kerültek kialakításra - a beépítettség, a hagyományos városrészek stb. figyelembe véve - a kerületeket nagyobb egységekre bontó alkerületek.

az 1970-es népszámlálás adatfeldolgozását elektronikus számítógépekkel bonyolítják le. ez lehetővé teszi az adatoknak az eddigi népszámlálásokénál részletesebb feldolgozását és közlését is. az adatokat a legmodernebb eszközökkel, elektronikus lyukszalagon és mágnesszalagon tárolják, így mód nyílik a legkülönbözőbb területi szempontok - például számlálókörzetek, speciális városi övezetek - szerinti adatgyűjtésre. /mt1/

.-

bb 2. kevesebb, de korszerűbb mozi - statisztikai felmérés a film színházokról

1 hi/hi-ju -cz

1969. november 18.

hazánk csaknem valamennyi településének van már mozija, s az ország népességének alig több mint egy százaléka lakik olyan helyen, ahol nincs filmvetítés - állapították meg a statisztikusok. 1960-ban országosan 4560 filmszínházban vetítettek, s a közönség száma elérte az évi 140 milliót. a televízió térhódításával azonban az érdeklődés megcsappant, s az 1960-as ,, csucsforgalmat,, követően a mozilátogatók száma évente átlagosan hétmillióval csökkent. a televízió konkurenciájának kiegyenlítésére megindult az elavult filmszínházak fokozatos megszüntetése, illetve korszerűsítése. jellemző, hogy tavaly a korábbinál mintegy ötszázal kevesebb moziban vetítettek, ugyanakkor az utóbbi években számottevően nőtt - országosan mintegy kétezerre emelkedett - a szélesvásznú filmszínházak száma. ezek közül csaknem hétszázat az elmúlt évben korszerűsítették. / folyt. köv./

-2-

NA

bb 2. / kevesebb... 1. folyt.: -ju

budapestben jelenleg feleannyi mozi játszik, min tíz évvel ezelőtt ugyanis a különböző társadalmi szervek által fenntartott korszerűtlen mozikat időközben megszüntették. a vidéki városokban - hasonló okokból - 230 filmszínház zárt be. a községekben a korszerűsítés a mozik számát nem változtatta meg lényegesebben, itt ugyanis a 35 milliméteres filmek vetítésére alkalmas mozik számát gyors ütemben növelték. a kisebb települések moziellátottsága is kielégítő. azokat a községeket, ahol állandó mozi nincs, úgynevezett vándormozik látogatják. ezek jelentős része a korábbi 16 mm-es helyett 35 mm-es filmet vetít.

a közönség igényeinek kielégítésére a filmszínházak - budapestben és az ország más nagyobb helységeiben - igyekeznek bővíteni a választékot; országosan azonban a mozik több mint kétharmadában többnyire ugyanazt a filmet vetítik, hatá egy-két napon. a változatosabb moziműsorok érdekében az utóbbi években egyre több filmet importálunk, másrészt a hazai gyártás is fejlődött. tavaly például csaknem háromszor annyi magyar film készült, mint tíz évvel korábban. a bemutatott külföldi filmeket 16-20 országból hozzuk be. /mt1/

.-

bb 3. módosítások az árukölcsön-akció cikklisztáján - négy millió hitellelre 18.5 milliárd forint értékű áru

1 kf/tm-ju 1e hgy

1969. november 18.

az országos takarékpénztár mérleget készített az áruvásárlási kölcsönakció eddigi eredményeiről. ezt a hitelakciót 11 esztendeje vezették be. ez alatt az idő alatt négy millió hitellelre 18.5 milliárd forint értékű árut vásárolt a lakosság. az első év 93.000 tételével és 193.3 millió forgalmával szemben tavaly már csaknem 600.000 hitellelre mintegy 3 milliárd forint értékű fogyasztási cikket adtak el. a bútor nagyrésze, a hűtőgép-, a televízió-, a rádióforgalom mintegy fele a hitelakció útján kelt el. az akció népszerűsége különösen azóta növekedett, amióta az áruvásárlási kölcsönrel kapcsolatos adminisztrációs munka egy részét az áruházak, a boltok közvetlen helyben intézik.

/ folyt. köv./

-3-

NA

bb 3. / módosítások az... 1. folyt./-ju

az idén a múlt évihez hasonló áruhitel-forgalomra számít az otp. tíz hónap alatt ugyanis 457.000 hitellevelet adtak ki, csaknm 2.5 milliárd forint értékben. az utóbbi hónapokban módosult a hitellevelekre vásárolható árucikkek jegyzéke, amennyiben java motorkerékpárt és iráni szőnyeget is lehet kapni részletre. egy hete viszont a centrifugát, a villanykályhát és - a cserépkályha kivételével - a szilárd tüzelésű kályhákat kivonták a hitelakcióból. kedvezményes feltételekkel, 10 százalékos előleggel vásárolható zeneszekrény, optika-fotó és mozcikkek, valamint hűtőgép. az eddigi hitelkedvezményrel árusított asztali rádió és hazai gyártmányú porszívó ismét csak a korábbi általános feltételekkel kerül forgalomba. /mti/

bb 6. gépkocsikból lopott - kétévi szabadságvesztés

1 bc/gk-ju zs -c z

1969. november 18.

szuróka aladár, 19 éves budapesti lakos a főváros több kerületében parkirozó személygépkocsikat tört fel, s a járművekből az értékesebb holmikat - orkáncabátokat, rádiókat, fényképezőgépeket, magnetofont, készpénzt - elemelte. a jogtalanul eltulajdonított tárgyak egy részét értékesítette, illetve elzálogosította, más részét leleplezése után néla lefoglalták.

a központi kerületi bíróság szuróka aladárt - figyelembe véve, hogy korábban megbüntették - kétévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

..

-4-

bb 4. befejeződött a szot tüzelőakció - pótolja elmaradását, néveli készleteit a fővárosi tüzelőkereskedelem

1 kf/tm/um 10 hgy

1969. november 18.

mégfél hónapi késedelmes kezdés után - a szokásosnál ugyanennyivel később - a hét elején budapestben is befejeződött a szot kedvezményes tüzelőakciója. a lakosság az akció lehetőségét nem merítette ki: 995.000 - a tavalyinál kevesebb utalványra mintegy 650 millió forint értékű tüzelőt vásárolt. budapestben 340.000 utalványt váltottak be, 227 millió forint értékben.

a fővárosi tüzelőkereskedelem - amelynek nagyban segített a kedvező időjárás - lassan „utoléri magát”, tíz hónap alatt a tavalyinál 11.000-rel több, - összesen 115.000 vagon tüzelőt adtak el a lakosoknak, a közületi forgalom pedig a tavalyi szinten alakult. a nagyobb forgalom ellenére jelenleg valamivel több - 19.000 vagonnyi - a tüker készlete: 10.300 vagon szot, 7000 vagon hazai és külföldi brikettet, 1300 vagon fát, és 500 vagon kokszot tárolnak a telepeken. a vállalat készletét még tovább növelik, a szerződések szerint a hátralévő másfél hónapban 60.000 vagon tüzelőnek kell beérkeznie. a decemberi nagyobb forgalmat is számítva, a múlt évi 15.600 vagon helyett mintegy 23.000-24.000 vagonos zárkőszletet terveznek. ehhez viszont az országgazdaságoknak is pótelniek kell adásukat. a szerződésben vállalt mennyiségből ugyanis augusztus 15-e óta 3.500 vagon tűzifa szállításával maradtak el.

a tüker a szállítók erőfeszítése nyomán a kpm segítségével október elején 22.000 vagonos adósságát mostanig a felére csökkentette. a decemberre visszaigazolt tüzelőmennyiségből november végére már nem sok marad. a tüker a szállítókkal megállapodva, egyes közületi megrendelők segítségével változatlanul tartja az erős fuvarozási ütemet; naponta mintegy 750-780 vagon tüzelőt visznek házhoz, ebből 150-180 vagonnyit a megrendelők saját fuvarral szállítanak el. a következő vasárnap, immár tízedszer, teljes hétköznapi műszakot tart a tüzelőkereskedelem, amely erre a napra már a december 16-ára visszaigazolt tüzelőből is kiszállít 300 vagonnyit. a fokozott szállítási program december 10-ig szól. addigra minden adósságukat póteljék, s el szeretnék érni, hogy a decemberi megrendeléseket még abban a hónapban teljesíthessék. /mti/

..

- 5 -

bb 5. házadóbevallás: november 30-ig - a fővárosi tanács felhívása

i hi/tm/um zs cz

1969. november 18.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága felhívást adott ki az 1970. évi házadóbevallás benyújtására. a házadó, illetve a lakáshelyreállítási hozzájárulás megállapításához szükséges bevallást a személyi és magántulajdonban lévő épületek birtokosainak, illetőleg a házingatlannok kezelőinek ez év november 30-ig kell benyújtaniuk az épület fekvése szerint illetékes kerületi tanács pénzügyi osztályának adócsoporthoz, az ott beszerezhető hivatalos nyomtatványon. a bevalláson csak azokat az épületeket kell feltüntetni, amelyeket - egészben vagy részben - 1969-ben vettek használatba, vagy birtokba, továbbá amelyeknél a birtokos, a kezelő, vagy a használó személyében, a bérjövődélem összegében, valamint a házadó és a lakáshelyreállítási hozzájárulás egyéb vonatkozásában a legutóbbi bevallás óta változás következett be. az adóbevallást egyébként az egész épületre kiterjedően kell benyújtani. /mti/

bb 7. súlyos munkaerő-gondok a tanácsai vállalatoknál - a fővárosi tanács munkaügyi főosztályának felmérése

i pr/gg/um zs hgy

1969. november 18.

a fővárosi tanács munkaügyi főosztályán összegezték a harmadik ötéves terv munkaerő gazdálkodásának már lemérhető tapasztalatait. a nagyszabású vizsgálat a negyedik ötéves tervidőszak munkaügyi megalapozását szolgálja előreljélzés, hogy milyen munkaerőmozgás várható a 1970-es évek közepéig a tanácsai gazdaságban.

a tanulmány rámutat, hogy a fővárosban teljessé vált a népesség foglalkoztatottsága. nagyjából megállapodott az ingázók száma is: mintegy 180.000 pestkörnyéki lakos dolgozik a budapesti gyárakban, üzemekben, intézményekben. a munkaerőforgalom erőteljesebben nőtt, az alkalmazottak kategóriájában, de elég számottevő a munkások állománycsoportjában is. az elmúlt időszakban budapestben nem indult meg olyan munkaerőszervezési tevékenység - gépesítés vagy automatizálás - amely munkaerőfelszabadítással járt volna. ezért a tanácsai munkaerőgazdálkodási hivatatok legfőbb tevékenysége egyrészt a rehabilitáltak elhelyezésére, másrészt a csökkent munkaképességűek, rész munkások, bedolgozók munkábaállítására korlátozódik. /folyt.köv./

- 6 -

bb 7. /súlyos munkaerő....folyt.1./um

a tanácsai gazdaság munkaerő gondjai a harmadik ötéves terv eddig eltelt időszakában növekedtek. nem alakultak ki a helyesebb foglalkoztatási arányok sem. a tipikusan városgazdálkodási ágazatok dolgozóinak száma a második ötéves terv időszakában 0,7 százalékkal, a harmadik ötéves tervharmadik éve alatt pedig 3,1 százalékkal csökkent. emiatt a városgazdálkodásra háruló feladatokat sem tudták teljesíteni a vállalatok. a létszámhiány nagyobb mértékű gépesítést, termelékenységnövekedést indokolt volna, hiszen az évről-évre hiányzó 3-5 ezer dolgozó teljesítményét valahogy pótolni kellene. kritikussá vált a tömegközlekedés helyzete. a munkerőpiac feszültségének feloldására módszeres intézkedésekre van szükség, tartós eredményt csupán a műszaki-fejlesztési, a munkaszervezési és a bérpolitikai gondok együttes megoldása hozhat - hangsúlyozták a fővárosi tanács illetékesei.

a tanácsai gazdaság helyzetére jellemző, hogy 1960-ban a városgazdálkodási ágazatokban dolgozók átlagkeresete csaknem husz százalékkal maradt el az ipari, építőipari, átlagkeresetek mögött. a helyesebb kereseti arányok kialakítására már a második ötéves terv ideje alatt több intézkedés történt, s ezek eredményeként a tanácsai gazdaságban foglalkoztatottak átlagkeresete csaknem 16 százalékkal növekedett. a harmadik ötéves terv első három esztendejében a növekedés még fokozottabb volt, s a tanácsai munkások átlagkeresete - 1960-hoz viszonyítva - 32,1 százalékkal emelkedett. az elmúlt években a tanácsai gazdaság a béren kívüli juttatásokkal felzárkózott az ipari, építőipari termelő vállalatok mellé.

számottevő béremelések ellenére a tanácsai ágazatok többsége még mindig jelentősen elmarad a kedvezőbb munkakörülmények között levő ipari, építőipari, vállalatok mögött. /a tanácsai vállalatok dolgozóinak havi átlagkeresete budapestben az elmúlt esztendőben valamivel az 1700 forint alatt volt, ugyanakkor az iparban dolgozók havi átlagkeresete meghaladta az 1800 forintot, az építőiparban foglalkoztatottaké pedig túljutott a 2000 forinton is./

a jelenlegi bérszínvonal-szabályozási rendszer nem teszi lehetővé a tipikusan városgazdálkodási ágazatok - így többek között a közszolgáltatások, a kommunális ellátás - számára kedvezőbb bérarányok kialakítását. a költségcsökkentési lehetőségek e területeken ugyanis meglehetősen korlátozottak, így a kedvező indulás ellenére sem biztosított a nyereségnek és a részesedési alapnak a termelő vállalatokéhoz hasonló ütemű növekedése. ilyen gondok elsősorban a tömegközlekedésben és a közisztaság területén jelentkeznek, de éreztetik hatásukat az egyéb szolgáltató ágazatoknál és a kommunális vállalatok építőipari részlegeinél is. /mti/

- 7 -

bb. 8. napirenden: a lakóbizottságok működése, a napközi otthonok helyzete, a kisz-lakótelep építése

t gj/zs/gy/hgy

1969. november 18.

a terézvárosi lakóbizottságok jó kapcsolatot alakítottak ki a tanácsokkal, a felelősökkel, valamint a tanácsapparátus dolgozóival - állapította meg a 6. kerületi tanács, amely a lakóbizottságok működéséről tárgyalt. a kerületben több mint ezer lakóbizottság tevékenykedik, de még vannak olyan házak, amelyekben nem sikerült létrehozni a lakók érdekeit képviselő, panaszait, észrevételeit, indítványait továbbító testületet. örvendetes jelenség viszont, hogy - kerületi viszonylatban - a testületek munkáját egyre több társadalmi aktivista segíti. az önkéntesek kiemelten foglalkoznak a társadalmi tulajdon védelmével, továbbá az ifjúság- és családvédelemmel.

a csepeli általános iskolák napközi otthonaiban összesen 1 450 tanulóval foglalkoznak, akiknek mintegy 80 százaléka fizikai dolgozó gyermeke - közölték a 21. kerületi tanács végrehajtó bizottsági ülésén, amelyen a napközi otthonok működéséről számoltak be. gondot okoz a kerületben, hogy a napközi otthonok tekintélyes része alagsorban, pincehelyiségben, tornatermi öltözőben van, s szinte mindegyik egészségügyi szempontból is erősen kifogásolható.

az ülésen bejelentették: elsőként a kalamár józsef utcai és az iskola téri, majd a szárcsa utcai, a katona józsef utcai, a kolozsvári utcai és a tejut utcai tanintézetben alakítanak ki az igényeknek megfelelő napközi otthoni helyiséget.

a 18. kerületi tanács végrehajtó bizottsága a vécsei utcai kisz-lakótelep kapcsolódó beruházásainak helyzetét vitatta meg. megállapította, hogy bár a tervek elkészültek, kapacitás híján a munkálatokat nem tudják megkezdeni. ez annál is inkább gondot okoz, mert az év végén már mintegy háromezer fiatal költözik a telepre. így például a 150 személyes óvoda, az abc áruház, a bisztró-eszpresszó, a szolgáltató ház építése késik, a 16 tantermes általános iskola tervei pedig csak most készülnek. a végrehajtó bizottság felhívta szakigazgatási szerveit, hogy a lehetőségekhez mérten segítsék a kapcsolódó beruházások meggyorsítását, a kapacitás gondok enyhítését./mt1/

8.20/gy

- 8 -

T₁ 9⁰⁰
T₂

10⁰⁰ D₁

bb. 9. fagyoskodás lesz-e az ára a novemberi tavasznak?

1 tz/tm/ie/gy/hgy

1969. november 18.

november első felének időjárása sokakban aggodalmat váltott ki, hogy igen kemény télnek nézünk elébe. a néphit ugyanis úgy véli, hogy a nyáron és ősszel élvezett többlet-meleg csak kölcsön. pontosabban előleg, amit arákövetkező hónapokban „vissza kell szolgáltatnunk”, a meteorológusok álláspontját dr. koppány györgy, a központi meteorológiai intézet tudományos csoportvezetője a következőkben foglalta össze.

arról természetesen nincs szó, mintha a különböző időjárási tényezőket - a hőmérsékletet, a csapadékot, stb. - évenként pontosan meghatározott mennyiségben „utálná ki”, számunkra a természet, s ezen belül a különböző időszakokban bekövetkező kilengések kiegyenlítenek egymást.

mindezek ellenére ez a néphiedelem sem teljesen alaptalan. mindenekelőtt a nagyon meleg nyár és ősz után a szabványos, sőt a szokásnál némileg enyhébb telet is szubjektíve hidegnek érezzük. ez a helyzet éppen ezekben a napokban következett be nálunk is, amikor a hőmérséklet ugyan csupán megközelítette az évszaknak megfelelő átlagot, de még mindig felette volt. mégis az előző rendkívül melegek miatt sokan hidegre panaszkodtak.

de ezenkívül a hosszú évtizedeken át gyűjtött statisztikai - adatok is mutatnak olyasmire, mintha volna valami tendencia a kompenzációra, kiegyenlítésre. a feljegyzések szerint ugyanis ha november első felének átlagos hőmérséklete legalább 3 fokkal meghaladja a sok évtizedes átlagot, akkor a decemberi hőmérséklet néhány fokkal alacsonyabb a szokottnál.

ami konkrétan a mostani helyzetet illeti, ebben az évben november első felének átlagos hőmérséklete 3,2 fokkal volt magasabb a hat-hét fok körüli szokványos értéknél. a december havi átlag az elmúlt 100 év alatt 0,5 fok volt, így tehát most arra kell felkészülnünk, hogy december átlagos hőmérséklete a fagy-pont alatt lesz 1-2 fokkal.

/folyt. köv./
8.25/gy

- 9 -

T₁ 9⁰⁰
T₂
10⁰⁰ D₁

bb. 9 /fagyoskodás lesz-e.... 1. folyt./ gy

ez azonban csak következtetés az eddigi megfigyelések alapján, de semmiesetre sem természeti törvény. éppen ezért a meteorológia tudománya indokolni sem tudja ezt a különös kompenzációt. a kétségtelenül megállapított tény csupán annyi, hogy a különböző hideg és meleg áramlatok törvényszerűen kiegyenlítik egymást. így az idei októberre és november első két hetére jellemző meleget annak a rendkívül hideg levegőtömegnek köszönhetjük, amely ebben az időszakban izland tájékán helyezkedett el az óceán felett és egészen a legutóbbi napokig tartotta magát. most azután - szinte napra pontosan a magyarországi hőmérsékletcsökkenés bekövetkeztekor - izland környékén az előbbi légtömegek helyét rendkívül meleg árasztotta el, s ezzel meghozta európa és ezen belül hazánk területére is az idei őszi rendkívüli enyhességnek végét./mti/

bb. 10. művelődési ház társadalmi összefogással - méltó otthont kap gyulán az értékes kohán-hagyaték

vid-fm/gy/cz 1969. november 18.

városszerte kedvező visszhangra talált gyulán a „művelődési ház,, akció. a jövő év tavaszán kezdődő, csaknem 30 millió forintba kerülő építkezés anyagi alapjainak megteremtésére irányuló mozgalomba szinte kivétel nélkül bekapcsolódtak a városban működő vállalatok, intézmények, mezőgazdasági és kisipari szövetkezetek. a mintegy 12 milliós tanácsi hozzájárulás kiegészítéseként annyi ezer forintot ajánlottak fel a nagyszerű terv megvalósításához ahány dolgozót foglalkoztatnak.

a művelődési és ifjusági ház létrehozása kettős célt szolgál. a háromszintes létesítmény színháztermével, klubszobáival, szakköri helyiségeivel a növekvő kulturális igényeket elégíti ki, az erkel művelődési központ jelenlegi épületében pedig - annak átalakítása és korszerűsítése után - végre méltó helyet kap a jelentős értéket képviselő kohán-hagyaték. ezzel megoldódnak az értékes festmények, grafikák raktározásának gondjai és állandó kohán-képtárral gazdagodhatik a nagy idegenforgalmat lebonyolító ősi város./mti/

9.40/gy

- 10 -

To⁹⁰⁰
10⁰⁰-Dm

bb. 11. csecsemőgondozó intézet balassagyarmaton

vid-fm/gy/cz 1969. november 18.

százhetven személyes csecsemőgondozó intézet építését kezdte meg balassagyarmaton a nógrád megyei tanács építőipari vállalata. a 25 millió forintos állami beruházásból, jánossy györgy építőművész tervei alapján felépülő egészségügyi intézményt előreláthatóan 1971-ben adják át rendeltetésének./mti/

bb. 12. a nyíregyháza-sóstói falumuzeumba került a megszüntetett villamosjárat két kocsija

vid-fm/gy/cz 1969. november 18.w

beszállították a nyáron megszüntetett villamosjárat két kocsiját a nyíregyháza-sóstóra tervezett falumuzeumba. ezzel lényegében megkezdődött a skanzen betelepítése, ahol szabócs-szatmári megye jellegzetes népi építészetének emlékeiből - lakó- és gazdasági épületekből - egész utcásort alakítanak ki./mti/

bb. 13. 1973-ban üzemelép az első magyar gázturbinás csucsorömi - megkezdődött a villamos csucskonferencia

t tz/mm/ie/gy/bs 1969. november 18.

óránként két korszerű villamosorömi teljesítményének megfelelő 300-400 megawattal növekszik a magyar villamosenergia-rendszer terhelése minden hétfőn reggel, amikor hirtelen igen sok fogyasztó kezd használni különböző elektromos gépeit, berendezéseit. a szocialista országok egyesített energiarendszerében, amelynek hazánk is részese, ez a „felfutási sebesség,, eléri az óránkénti 4 000 - 5 000 megawattot.

ezekkel az adatokkal támasztotta alá schiller jános, a magyar villamos művek tröszt vezérigazgatója annak a konferenciának az időszerűségét, amely kedden reggel kezdődött a technika házában arról, hogyan lehet a leggazdaságosabban kielégíteni a csucs fogyasztás idején tetemesen megnövekvő villamosenergia igényeket.

/folyt. köv./
10.35/gy

- 11 -

To¹⁰⁰⁰
11⁰⁰-Dm

bb. 13. / 1973-ban üzembe lép.... folyt./ gy

amint a megnyitóban elhangzott, ezek a „csucsterhelések”, ért-
hetően nagy feladatok elé állítják az energiaszolgáltató rendszert,
annál is inkább, mert a csucsterheléseknek csak egy része - a termelő-
üzemek fogyasztása - mérhető fel előre megbízhatóan; másik része, a
kommunális és háztartási fogyasztás azonban megtervezhetetlen.
hogy a különbség a normális és a csúcsp fogyasztás között minél
kisebb legyen, 1954 és 1967 között az ipari fogyasztók jelentős
hányadának a csucsterhelés idején csak menetrendszerűen előre meg-
határozott mennyiségű energiát bocsátottak rendelkezésére. az új
mechanizmusban ezt a szerepet a gazdasági terelő hatás vette át,
mégpedig a jelek szerint kedvező eredménnyel.

a villamos energiafogyasztás a következő időszakban hazánkban is
jelentős mértékben növekszik. az 1970-re várható 2 900 mega-
wattos csúcspigény 1985-ig 8 600 megawatt-ra növekszik. a fejlődés
előbb-utóbb nálunk is elkerülhetetlenné teszi a kizárólag csúcsp-
fogyasztás idején termelő, ugynevezett csúcserőművek megépítését;
az első gázturbinás csúcserőmű a kelenföldi hőerőműben a tervek
szerint 1973-ban már megkezdí az energiatermelést.

a konferencián, amelynek elnökségében Lőrincz Imre nehézipari
miniszterhelyettes is helyet foglalt, körülbelül 250 hazai és 120
külföldi szakember vesz részt. az utóbbiak 18 országból érkeztek
erre a tanácskozásra. a háromnapos konferencián elhangzó 64 előadásnak
is körülbelül a felét külföldi szakemberek tartják./mti/

bb. 14. művész az iparban - divattervezők és kéziszövők munkáinak
kiállítása

t sz/gk/1e/gy/bs

1969. november 18.

az iparművészeti tanács nyolcadik alkalommal rendezte meg
az iparban dolgozó tervezők egy csoportjának munkáiból összeállított
kiállítását „művész az iparban”, címmel ezúttal Lendvai Ilona és
Vörös Irén, a divattervező vállalat ruhatervezői és Matló Éva és
Szabó Ilona, a kéziszövők htsz szövöttanyag-tervezői mutatkoznak
be a Bacsó Béla utcai bemutatóteremben. valamennyien 15 éve dolgoz-
nak az iparban. kedden megnyílt és december 3-ig nyitva tartó ki-
állításukon az érdeklődők megismerkedhetnek a jövő évi divat néhány
új modelljével, a kéziszövők munkáiból pedig a textilanyagokon ki-
vül faliképekkel, függönyökkel és más lakásdíszítő tárgyakkal. a
kiállítás is jelzi az ipar különböző ágaiban tevékenykedő iparmű-
vészek együttműködésének szükségességét. a szövöttanyag-tervezők
textiláiból például a ruhatervezők már a kiállításon is bemutat-
nak ruhamodelleket./mti/

11. 10/gy

- 12 -

Tó 11.45
12.30. Jm

bb. 15. lakásépítés szociális ellátottság, a művelődési intézmények
munkája a textiles szakszervezet elnökségi ülésének napirendjén

t sz/gk/1e/gy/bs

1969. november 18.

kedden ülést tartott a textilipari dolgozók szakszervezetének el-
nöksége. többek között megvitatta a textilipari dolgozók kulturális
nevelését, szórakoztatását szolgáló 13 művelődési intézmény - hét mű-
velődési ház és hat klub-könyvtár - munkájának tapasztalatait. a ne-
velési feladatok mindkét típusu intézménynél azonosak; a párt mű-
velődéspolitikai céljainak megvalósítása, az üzem dolgozóinak és a
közeli terület lakóinak világnézeti, politikai, általános, szak-
mai és esztétikai nevelése. a szakszervezet elnöksége megállapí-
totta, hogy az intézmények munkájának tartalma javult, tevékenységük
sokrétűbb, változatosabb.

a következőkben az elnökség a textiliparban dolgozók szociális el-
látottságát vizsgálta. az öt évvel ezelőtti felmérés óta a helyzet
valamelyest javult, de még mindig nem kielégítő; több üzemben nin-
csen elegendő mosdó, öltöző. a korábbi felmérés szerint 1968-tól
kezddően 110 millió forint beruházás lett volna szükséges ahhoz,
hogy néhány év alatt az akkor felmért valamennyi igényt kielégít-
sék. bár 1968-ban és 1969-ben összesen 45 millió forintos beruházás
valósult meg - részben a vállalatok saját erőforrásaiból - lényegé-
ben csak 1973-1974-re tudják lényegesen javítani a textilipar szo-
ciális ellátottságát. sok vállalatnál gondot okoz, hogy az ilyen
célra igényelt hiteleket a beruházási bank nem vizsgálja meg elég
gyorsan. a szakszervezet javaslatára a vállalati szakszervezeti bizo-
ságok az 1969. december 31-i helyzet alapján a közeljövőben ismét
felmérik a szociális létesítmények helyzetét és közreműködnek abban,
hogy az indokolt és legsürgősebb tennivalókat a vállalatok negyedik
ötéves tervelőirányzataikba beépítsék.

megvizsgálta az elnökség azt is, milyen segítséget tudnak nyuj-
tani a vállalatok dolgozók lakásépítési akcióinak támogatására. a
kollektív szerződések 13 vállalatnál jelöltek meg bizonyos keret-
összeget kölcsön folyósítására a fejlesztési és részesedési alap-
ból. ilyen célokra a 13 vállalat - a gazdasági bizottság erre vo-
natkozó tavalyi határozata alapján - csaknem öt és félmillió forint-
ot adott kölcsön dolgozóinak.

/folyt. köv./

11. 30/gy

- 13 -

Tó 11.45
12.30. Jm

bb. 15. / lakásépítés 1. folyt./ gy

tíz vállalatnál kizárólag kamatmentes kölcsönt folyósítanak. három vállalat, a pamutnyomó, a hőmezővásárhelyi divat kötöttárugyár és a magyar posztógyár szervezésében társasház-építés folyik; a vállalatok közreműködnek a hivatalos ügyek intézésében, a szállítások lebonyolításában is. a pamutnyomóipari vállalat ilymódon 77, a hőmezővásárhelyi divatkötöttárugyár 40 dolgozóját tudta lakáshoz juttatni. a hőmezővásárhelyi gyárban a jövő évre újabb hasonló lakás-építési akciót szerveznek. az eddigi tapasztalatok szerint a kisebb keresetűek még vállalati segítséggel is nehezebben tudnak részt venni a lakásépítési akciókban. ezért a szakszervezet elnöksége állást foglalt: helyes, ha a gazdasági vezetők és a szakszervezeti bizottságok fokozottabban segítik kölcsönigényük kielégítését és differenciált visszatérítési határidőt állapítanak meg. a kistérszámú vállalatok pedig, amelyek saját erejükből hathatós anyagi és egyéb támogatást egyáltalán nem, vagy csak nehezen tudnának nyújtani, lehetőleg társulás útján segítsék dolgozók lakásépítését./mti/

bb. 17. vetik a „primőrök királynőjét”, a tenkesalján

vid-ká/gy/bs

1969. november 18.

a tenkesalján, hazánk mediterrán jellegű vidékén, megkezdtek az őszi zöldborsó, a „primőrök királynőjének”, - vetését. ez az egyetlen hely az országban, ahol vészély nélkül áttelel a kényes növény és így a termés már koratavasszal piacra kerülhet. az utóbbi években azonban a zöldborsó hagyományos termőhelyeit - a tenkes meleg, déli lejtőt - szőlővel telepítették be, s emiatt csökkent a fontos primőr területe. dr. diófási lajos kandidátus, a szőlészeti és borászati kutatóintézet tudományos munkatársa kidolgozta a szőlő és a borsó együttes termelésének nagyüzemi technológiáját. a magas koronás, szélessorú szőlőkben vetett zöldborsót már május elején szedhetik és így nem akadályozza az éppen akkor kezdődő szőlőművelési munkákat. a tapasztalatok azt is bizonyították, hogy a szőlő között kevésbé fenyegetik a tavaszi fagyok az érzékeny növényt és mivel kedvezőbb a mikroklíma, előbb is hoz termést.

a tenkesalján az idei őszen 600-800 holdon kerül földbe a primőrborsó magja. a szakemberek szerint a termés bevételeiből fedezni tudják a szőlőültetvények egész évi munkáinak költségét, s emellett a borsó még zöldtrágyával is „fizet”, a védelmet nyújtó tőkéknek./mti/

11.40/gy

- 14 -

Tb
1230 Dni

bb. 16. még mindig van különbség az élelmiszeriparban dolgozó férfiak és nők bérezésében - ülést tartott az édosz elnöksége

t/jf/gk/sr/rj bs

1969. november 18.

az élelmiszeriparban foglalkoztatott nők társadalmi, gazdasági és szociális helyzetét vizsgálta meg keddi ülésén az élelmiszeripari dolgozók szakszervezetének elnöksége. az élelmiszeriparban dolgozók 48.3 százaléka nő. helytállásukat a különösen sok asszonyt és leányt foglalkoztató iparágak - a konzerv-, a baromfi-, a tej- és a dohányipar- kiemelkedő eredményei is bizonyítják.

ennek ellenére - mint az elnökség megállapította: az üzemekben a férfi és a nődolgozók bérezésénél még mindig megkülönböztetés tapasztalható. ilyen aránytalanságot találtak például a bajai hűtőházban, ahol a női mirelite-csoportvezetők átlagos órabére a férfiaknál 40 fillérrel kisebb. a baranya megyei tejipari vállalatnál a pasztörözésnél lényegében azonos munkát végeznek a férfiak és a nők, az utóbbiak azonban mégis óránként 1 forint 50 fillérrel kevesebbet keresnek. sok helyen hasonló a helyzet az adminisztratív és a műszaki munkakörökben is: a szakszervezet vizsgálata szerint azonos beosztásban a férfiak havonta 200-300 forinttal többet keresnek, mint a nők. nem kielégítő a nők aránya a felső szintű vezetésben sem. a vállalati, illetve a gyáregységi igazgatóknak mindössze 1.8 százaléka kerül ki közülük. az élelmiszeriparban - beleértve a tanácsi ipart is - a vezető munkakörben dolgozóknak csak 31.3 százaléka nő, és többségük ráadásul csak alsóbb szintű vezető: - művezető, csoportvezető. az elnökség azonban megállapította, hogy ezen a téren az utóbbi években némileg javult a helyzet. az üzemekben egyre többször biznak fontos munkakört asszonyokra és lányokra.

az iparágban dolgozó édesanyák csak nehezen tudják elhelyezni gyermekeiket bölcsődében, óvodában, illetve napközi otthonokban. legtöbb esetben azért, mert a vállalatoknak nincs, vagy ha van, akkor is csak kis befogadóképességű a saját kezelésben levő bölcsődéjük, ovodájuk.

/folyt.köv./

11.50 rj

- 15 -

Tb 1244
1340 Dni

bb. 16. / még mindig van.....1. folyt./rj

a bölcsődék kihasználtsága - a gyermekgondozási segély bevezetése óta, -valamelyest csökkent, az óvodák azonban továbbra is túlszűfoltak. az iparágban jelenleg több mint négyezer anya veszi igénybe a gyermekgondozási segélyt. az elnökség már most jóelőre felhívta az üzemek, vállalatok vezetőinek figyelmét, hogy amikor lejár a gondozási idő, a nődolgozók tömegesen kérik majd hogy gyermekeik óvodai felvételt nyerjenek. ezért a vállalati fejlesztési alapokból nagyobb összegeket kell biztosítani az óvodai helyek számának növelésére.

a dolgozó nők szakképzettségével kapcsolatban az elnökség megállapította: a leány ipari tanulók száma nő, öt évvel ezelőtt mindössze 555 leánytanult élelmiszeripari szakmát, idén számuk már csaknem kétezer. a felnőtt szakmunkásképzés terén azonban már nem állnak ilyen jól, elsősorban azért, mert a vidékről bejáró nődolgozók száma az élelmiszeriparban 20.000-re tehető. az utazási időhöz való kötöttség miatt legtöbbször nem vehetnek részt a szervezett oktatásban.

az elnökség felhívta a vállalati szakszervezeti vezetők figyelmét, hogy - a gazdasági és politikai vezetőkkel együtt igyekezzenek az eddiginél jobban érvényesíteni az „egyenlő munkáért egyenlő bér, -elvet, és tegyenek lépéseket a nődolgozók túlzott túlóráztatásának megszüntetése érdekében. kívánatosnak látszik az is, hogy az üzemek minél több nődolgozójukat segítsék a szakmunkásvizsga letételében. /mti/

bb. 18. a csökkent munkaképességűek foglalkoztatásáról tárgyalt a zala megyei tanács vb. ülése

vid/rj ká bs

1969. november 18.

zala megyében 55 vállalatnál, illetve munkahelyen vizsgálták meg az elmúlt hetekben a csökkent munkaképességűek foglalkoztatását. ennek során több mint 1.000 olyan munkahelyet vettek számba, ahol csökkent munkaképességűek dolgozhatnak - jelentették be a zala megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. az alkalmassá nyilvánított munkaköröknek azonban csak 47.5 százalékát töltötték be rászorulókkal. a következőkben változást várnak e tekintetben, mert a vállalatok többségénél nem ismerték az idevonatkozó illetményadó kedvezményről szóló pénzügyminisztériumi utasítást. a gondokon segít a zalaegerszegi kerámia és cserépkálynagyár is, amely az üzemfejlesztése során 180 olyan munkahelyet létesít, ahol csökkent munkaképességűeket foglalkoztathatnak. /mti/

12.00 rj

- 16 -

Tb 1245
1340 Dm

bb. 19. autószerelő tanműhely kaposvárott

vid-ká/gy/bs

1969. november 18.

kaposvárott a 13. sz. aköv telepén tanműhely építését kezdték meg. az új létesítményben autószerelő-, villmossági- és karosszériajavító szakembereket képeznek ki. az új tanműhelyben évente 200 ipari tanuló szerzi meg a gyakorlati ismereteket. /mti/

..

bb. 20. budapestre érkezett alois indra

gk/gy/bs

1969. november 18.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására kedden magyarországra érkezett alois indra, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának titkára. a csehszlovák vendéget a ferihegyi repülőtéren pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára és tóth mátyás, a központi bizottság osztályvezetője fogadta. jelen volt frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb. 21. időjárásjelentés

gk/gy/cz

1969. november 18.

a meteorológiai intézet jelenti kedden délben:

szeles, hűvös idő

a hétfőn észak felől nyugat-európa fölé érkező hideg, sarkvidéki eredetű levegő folytatja előnyomulását kelet és dél felé, így ma hajnalra elérte a balti államokat, a kárpát-medencét, valamint a földközi-tenger medencéjének nyugati felét. a hideg levegő egymást gyorsan követő hullámainak eső, havas eső, helyenként erős északnyugati, északi szél és jelentős lehülés kíséri. a brit szigetek és franciaország nyugati partvidékének időjárását ugyanakkor ismét az óceán felől érkező enyhe, nedves levegő határozza meg, erősen felhős, csapadékos időt okozva. a szovjetunió európai területén a délről észak felé kialakult légáramlás következtében az évszakhoz képest enyhe az idő. napközben mindenütt 0 fok fölé emelkedik a hőmérséklet, s hajnalra is csak a don, a volga és az urál hegység térségében süllyed néhány fokkal fagypontra alá a hőmérők higanyszála.

/folyt. köv./
12.50/gy

- 17 -

Tb

bb. 21. /időjárásjelentés.... folyt./ gy

hétfőn hazánkban az északkeleti megyék kivételével a reggeli és délelőtti ködök feloszlása után általában 3-8 órán át sütött a nap. a késő esti órákig esőt sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet az egész napon át páráns, ködös északkeleti országrészben csak 7-11, máshol általában 12-17 fokra emelkedett. az esti órákban nyugat felől megnövekedett a felhőzet és éjjel után a dunántúlon, a duna-tisza közén és az északi határvidék néhány helyén megeredett az eső. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége az ország nyugati felén sok helyen meghaladta az 5, többfelé a 10 millimétert. a legtöbb esőt, 14 millimétert zalaegerszegen mérték. keddre virradó éjszaka szeszélyes területi eloszlásban 0- plusz 8 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt időnként felszakadozott a felhőzet, szórvaosan esett az eső. 11 órára csak 6-11 fokra emelkedett a hőmérséklet.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 7 fok volt, a sokévi átlagnál 2,8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, gyengén emelkedik.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, szórvaosan előforduló futó esőkkel, egy-két helyen futó havas esővel, hózáporral. többfelé élénk, időnként erős, keleten is északnyugati, északira forduló szél. az éjszakai lehülés erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2- plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szerán 5-10 fok között.

a duna vízállása budapestnél 149 centiméter./mti/

..

bb. 22. jótanácsok az áramütés elleni védekezésre

1 tz/tr/1e/gy/bs

1969. november 18.

hárommillió fogyasztóhoz jut el rövidesen a magyar villamos művek tröszt tájékoztató füzet a háztartásokban használt villamoskészülékek biztonságos kezeléséről és használatáról. a 8 oldalas füzet - akárcsak 1965 óta évente megjelent négy elődje - azokra a baleseti veszélyekre hívja fel a figyelmet, amelyek a különböző háztartási villamos berendezések, vezetékek, lámpák, készülékek hibájából, vagy hibás használatából származhatnak. az ilyen hibák az utolsó tíz esztendőben évenként 32 halálos áramütést okoztak.

a tájékoztató meghirdet egy különleges vetélkedőt is. a villamos készülékek szakszerű használatával kapcsolatos hat kérdésre helyesen válaszoló pályázók között villamos készülékeket és vásárlási utalványokat sorsolnak majd ki./mti/

13.05/

- 18 -

9b

bb. 23. magyar siker ndk-beli tervpályázaton

1/sb/tr/rj bs

1969. november 18.

az ndk-ban az elba-menti pirna város új centrumának kialakítására meghirdetett városrendezési tervpályázaton magyar vonatkozású siker született. a bírálóbizottság az első díjat a drezdai műszaki egyetemen dolgozó dr. brenner jános magyar professzornak, a városépítési tanszék vezetőjének és tervezői kollektívájának ítélte. /mti/

..

bb. 24. teljes üzem a földgázfűtéses szegedi téglagyárban

vid/ká/rj bs

1969. november 18.

szegeden a sikeres próbaüzemelés után megkezdte a rendszeres termelést a csongrád-bács megyei téglaiipari vállalat földgázfűtésre átalakított téglagyára, amelynek korszerűsítésére 60 millió forintot költöttek. a munkafolyamatokat gépesítették, részben automatizálták, így a bányászattól a kész téglarakodásig ember nem érinti az anyagot. a prégépből kikerülő nyerstéglának az önjáró kocsikra rakodását fotocellás készülék irányítja. az égetőkemencét a szegedi szénhidrogén mezőről „taplálják”, az újjáépített téglagyárból naponta 80 000 téglakerül ki. /mti/

..

bb. 25. fiatalítják a csongrád megyei szőlőket - a megyei tanács vb ülése

vid/ká/rj bs

1969. november 18.

a csongrád megyei tanács vb keddi ülésén megállapították, hogy az elmúlt években kialakult a csongrádi kadarka, a pusztamérgesi rizling, és a szatymazi őszibarack termelési körzete.

/folyt.köv./
13.05 rj

- 19 -

To
H. N. D. K.

bb. 26. önkirakós usztályt bocsátottak vízre nyékládházán

vid-ká/gy/bs

1969. november 18.

nyékládháza „aranyából”, a kiváló minőségű kavicsból az elkövetkező években nagy mennyiséget használnak fel a kiskörei duzzasztómű építkezésén. a fokozott igények kielégítésére felkészültek a kavicsbányában és új berendezések munkábaállításával növelik a termelést. a debrecen felé vezető főközlekedési út mellett kialakított mesterséges tó partján új kis osztályozó művet építenek, amelyben naponta ezer köbméter kavicsot dolgoznak fel. gépesítik a termelést a nagy vízfelületű bányatavon is. kedden vízre bocsátották az első korszerű önkirakós, 180 tonnás usztályt. a két usztóból álló „hajót”, a mahart tápéi üzemegységében készítették és több darabban szállították nyékládházára. a már vízen levő usztály berendezéseinek szerelését tavaszra fejezik be és addigra még egy hasonló vízi szállító járművet helyeznek üzembe. a két önkirakós usztály szolgálja majd ki azt az új niszki gyártmányú kotróhajót, amelynek szerelését a téli hónapokban kezdik meg. a „mor” típusú kotróhajóval évente egymillió köbméter kavicsot termelnek ki és továbbítanak az usztályokon az osztályozó műbe./mti/

..

bb. 27. a felvásárló vállalatok és a tsz-ek értekezletei

i jf/tr/ie/gy/bs

1969. november 18.

a megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalatok ezekben a napokban több termelőszövetkezettel és a közös gazdaságok területi szövetségeinek megbízottaival országsszerte értekezleteken vitatják meg a termékfelvásárlási és forgalmazási teendőket. a megbeszéléseken a raktárgondok megoldásának lehetőségei, valamint a jövő évi szerződések lehetőségei is szóba kerülnek./mti/

..

bb. 28. meggyorsítják a szociális követelményeknek meg nem felelő telepek felszámolását

i kf/kf/ie/gy/bs

1969. november 18.

az építésügyi- és városfejlesztési miniszter a pénzügyminiszterrel együttes rendeletet adott ki, amely módosítja, kiegészíti a szociális követelményeknek meg nem felelő telepek felszámolásáról szóló korábbi rendelkezést.

/folyt. köv./

13.45/gy.

- 20 -

Tó 1415
1415 Dm

bb. 28. / meggyorsítják... folyt./ gy

az új rendelet a telepek felszámolásának meggyorsítását célozza. eddig ugyanis kizárólag azok kaphattak meghatározott külön kedvezményes feltételű - például kamatmentes - építési kölcsönt, akik a rendelet hatálya alá eső telepen éltek, s kijelölték őket a lakásépítési akcióban való részvételre. a kedvezményes feltételű hitelakcióban azentúl olyanok is részt vehetnek, akik nem ilyen telepen élnek, de tanácsi lakásukat - a telepen élő család elhelyezésére - a lakásügyi hatóságnak átadják. őket azonban ingyenes telek, s az építési kölcsön-tartozás összegének csökkentése nem illeti meg.

módosították a kedvezményes lakásépítési kölcsön felső határát is. mennyiben ez az összeg kivételes elbírálás, egyedi mérlegelés alapján 75 000 forintig terjedhet.

a jóváhagyott építési kölcsön 10 százalékát az építkezőnek saját hozzájárulásból - készpénzzel, építési anyaggal, munkával - kell biztosítani. a rendelet szerint a saját hozzájárulás t az építkező munkájában részben, vagy egészében fedezheti a részesedési alapot. a rendelet kötelezi az illetékes tanácsokat, hogy minden év február 15-ig számoljanak be az építésügyi és városfejlesztési miniszternek a telepek felszámolási munkáiról, s az ezzel kapcsolatos tapasztalatokról./mti/

..

bb. 32. halálos füstmérgezés

i zsu/tr/zs/gy/hgy

1969. november 18.

rákospatán a nyári páll utca 5 szám alatti házban fekete sánder 17 éves kőműves füstmérgezés következtében meghalt. bacsó miklós 20 éves festőt, aki ugyanabban a szobában tartózkodott, életveszélyes állapotban szállították kórházba. a rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a szobában a fűrészpores kályha alsó és felső nyílását elzárták, s a kiáramló füst okozta a halálos, illetve életveszélyes mérgezést. a baleset körülményeinek vizsgálatát a rendőrség folytatja./mti/

..

13.45/gy

- 21 -

Tó 1415

bb 29. elbucsuztatták sándor zsuzsa fotóművészt

t. ol./mm szb zs

1969. november 18.

a rokonok, pályatársak, barátok és tisztelők - köztük az újságíró és művészársadalom neves képviselői - nagy részvétellel bucsuztatták kedden a rákoskeresztúri temetőben sándor zsuzsát, a tükör szerkesztőségének munkatársát, számos hazai és külföldi kitüntetés és díj tulajdonosát.

a koszorúkkal övezett ravatalnál vető józsef főszerkesztő, a magyar újságírók országos szövetsége, a hírlapkiadó vállalat és a tükör szerkesztősége nevében mondott bucsubeszédet, idézve az elhunyt alakját, akit alkotóereje teljében ragadott el a halál. sándor zsuzsa a tükör szerkesztőségének megalkulásától tagja volt, s nagyszámu riportja tanuskodott igényes művészi fel fogásáról.

a magyar fotóművészek szövetségének nevében fenyő imre ügyvezető titkár bucsuzott az elhunyttól, akinek halálával nagy veszteség érte a magyar fotóművészetet. /mti/

☞ a 46 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt neves fotóművészt,

bb 31. meghirdették az 1969-70-es tanévi középiskolai tanulmányi versenyeket

1. vt/gg szb zs

1969. november 18.

a művelődésügyi miniszter - az érdekelt szaktárcákkal és a kisz központi bizottságával egyetértésben - az 1969-70-es tanévre meghirdette az országos középiskolai tanulmányi versenyt, valamint az arany daniel matematikai versenyt.

az országos középiskolai tanulmányi versenyen harmadik és negyedik osztályos diákok vehetnek részt, s egy tanuló legfeljebb két tantárgyban indulhat. a verseny tantárgyai: magyar nyelv és irodalom, történelem, orosz nyelv, angol nyelv, matematika, fizika, földrajz, kémia, biológia, továbbá - csak a közgazdasági szakközépiskolák és a technikumok tanulójának - könyvvitel. magyar nyelv és irodalomból, történelemből, földrajzból és orosz nyelvből a verseny három-, matematikából, fizikából, kémiából, biológiából, könyvvitelből és angol nyev-

ből kétfordulós.

/folyt.köv./

13.58/szb

-22-

Tó 1500

bb 31. / meghirdették... 1. folyt. / bh

ajdonság, hogy a szakosított biológiai verseny második fordulójában kialakuló rangsor első tizenöt helyezettjét az országos versenybizottság harmadik fordulóra : gyakorlati versenyre rendeli be - hasonlóképpen mint a kémiában.

a középiskolai tanulmányi verseny első /iskolai/ fordulóját február második felében, második /megyei/ fordulóját áprilisban rendezik. az arany daniel matematikai versenyt - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a bolyai jános matematikai társulat bonyolítja le. ennek első fordulója március, második fordulója május elején lesz.

a verseny legjobbjait minden tárgyban, illetve csoportban egy-egy 2 000 forintos első, 1 000 forintos második és 500 forintos harmadik díjjal jutalmazzák. a többi kiemelkedő teljesítményű tanuló könyvjutalmat, illetőleg dicsérő oklevelet kap. ömti/

--

bb 33. az idegenforgalomról tárgyalt a békés megyei tanács vb

vid/ká bh hgy

1969. november 18.

az idegenforgalom időszerű kérdéseiről tárgyalt kedden a békés megyei tanács vb kibővített ülése. megállapították: bár az utóbbi évben megkétszereződött a megyébe ki- és beutazók száma, az idegenforgalmi hivatal megyei kirendeltsége nem fordít elég gondot a propagandára. külföldön, de hazánkban sem ismerik eléggé a körös völgy természeti szépségeit, a gyógyhatásu termálfürdőket. a legtöbb vendég gyulára érkezik, de itt első-sorban a város szervezi a vendégjárást.

békéscsabán befejezés előtt áll a 120 személyes szálloda építése, gyopároson most épül a százhusz ágyas mikrohotel, ami sokat javít a szállásgondokon. a vb tagok véleménye szerint azonban a szobák üresen maradnak, ha nem folytatnak hatásos idegenforgalmi propagandát. /mti/

--

23 -

14.17 bh

Tó 1500

no. 25. / fiatalítják1. folyt./rj

az e vidéken termelt borok és gyümölcsök nemcsak hazánkban, hanem külföldön is kedveltek. az 1960-as évek elején 5300 holdon telepítettek szőlőt a megyében, annak ellenére még számottevő az öreg ültetvények területe, amelyek művelése már nem gazdaságos. az elkövetkező öt évben mintegy 5000 hold régi, kedvezőtlen fajta összetételű ültetvény kivágását tervezik. az újabb telepítésekhez elsősorban csemegeaszőlő fajtákat ajánlanak a közös gazdaságoknak. a gyümölcsösök fajtaösszetételében is változások lesznek. az őszibaracknál a kedvelt sárgahusu fajták, továbbá a cseresznye és a meggy telepítésére ösztönzik a termelőket. a megyében az elkövetkező ötéves tervben a szőlő- és a gyümölcssterülete összességében nem nvekszik, a megfiatalított ültetvényekről azonban értékesebb árut várnak.

/miti/

...-

- 24 -

T₃ 1500

no. 30. a tudománypolitikai irányelvek hatása: sokoldalú együttműködés az üzemekkel - ésszerű munkamegosztás az egyetemek és az ipari kutatóintézetek között

ö vid-kz/mné/gy/hgy

1969. november 18.

az mti munkatársai jelentik az egyetemi városokból:

figyelemreméltó átalakulás, fejlődés megy végbe a hatalmas, s eddig nem eléggé kamatoztatott szellemi kapacitást képviselő vidéki egyetemek kutató munkájában. az mszmp központi bizottságának tudománypolitikai irányelvei szemléletileg, tartalmilag az új gazdaságirányítási rendszer pedig formailag és anyagilag megteremtette a feltételeit annak, hogy az üzemekkel a korábbi tana, s általában csak alkalmankénti kapcsolatok helyett állandó szervezett, lényegesen hatékonyabb, s ami ugyancsak fontos, kölcsönösen előnyös együttműködést alakítsanak ki. mind a tudománypolitikai irányelvek, mind pedig az új gazdaságirányítási rendszer kisebb-nagyobb mértékben már régóta adott igények, tendenciák kibontakozását, érvényesülését segítette elő, foglalta keretbe. a vidéki jelentések ezzel magyarázzák azt az örömdetes körülményt, hogy megkezdődött a tudománypolitikai irányelvek realizálása.

a tudománypolitikai irányelvek és az új gazdaságirányítási rendszer együttes hatására visszavezethető változás különösen szembetűnő a veszprémi vegyipari egyetem munkájában. e felsőoktatási intézményünk fennállása óta oly szorosán együttműködött a gyakorlattal, hogy e tekintetben rendszerint példaként emlegették. a változás - kutató munka fellendülése - azonban még itt is oly szembetűnő és nagymérvű, hogy a városban működő nagy vegyipari kutató intézeteknek most már mint komoly versenytárral kell számolniuk az egyetemmel. konkurencia-harcról természetesen nincs szó. kialakul viszont a régóta időszerűnek és kívánatosnak tartott ésszerű munkamegosztás az ipari kutató intézetek és az egyetem között. a nagy üzemi és üzemelési gyakorlattal rendelkező ipari kutató intézetek munkáját nagyon hasznosan egészítik ki az egyetemen végzett alapkutatások és fordítva: az ipari kutató intézetek elősegítik az egyetemi tanszékeken kidolgozott új eljárások gyakorlati bevezetését.

/folyt. köv./
14.15/gy

- 25 -

T₃ 1500

az ésszerűen megoldott verseny első fontos dokumentuma az a megállapodás, amely a veszprémi nehézipari kutató intézet, az ugyanott működő magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet, továbbá a műszaki kémiai kutató intézet, illetve a veszprémi vegyipari egyetem között jött létre. többek között tudományos feladatok együttes megoldását írták elő, s olyan nagyértékű műszerek együttes vásárlásának és használatának feltételeit teremteték meg, amelyek üzemeltetése külön-külön egyik tudományos intézményben sem volna gazdaságos. ugyanez a dokumentum körültekintő előírásokat tartalmaz a szerződő intézmények érdekeinek kölcsönös tiszteletben tartására is.

az egyetem természetesen önállóan is mind fontosabb és nagyobb szabású feladatok megoldására vállalkozik. egymás után köti - részben konkrét kutatásokra, részben szakemberek képzésére és továbbképzésére - a szerződéseket. szerződéses kötelezettséget vállaltak többek között arra, hogy közvetlenül résztvesznek a fűzfői nitrokémia, a peremartoni ipari robbanóanyaggyár, a péti nitrogénművek, a borsodi vegyi kombinát, a tiszai vegyi kombinát, a chinoin gyár, az egyesült gyógyszer és tápszergyár, valamint a kőbányai gyógyszergyár műszaki fejlesztésében. szoros együttműködés alakult ki az egyetem analitikai, kémiai tanszéke és a magyar optikai művek között. az egyetemi kutatók által konstruált új műszerek gyártására a most veszprémben új üzemot épített. az egész hazai építőipart érinti az a szerződés, amelyet az építésügyi és városfejlesztési minisztériummal kötött az egyetem. a nagyszabású tudományos programban szerepel többek között a betonkorrozio mérések megvalósítása. az egyetemen ugyanis kidolgozták azt a vizsgálati módszert, amelylyel megállapítható, hogy milyen körülmények között, milyen minőségű betont kell alkalmazni és meghatározható annak élettartama is. ezzel elkerülhetők az olyan károk, amelyeket például a bauxit-beton helytelen felhasználása okozott. a szilikát tanszék munkatársai épületek burkolására alkalmas új kerámiákat állítanak elő, foglalkoznak továbbá az iparvidékeken sok gondot okozó pernyehulladék hasznosításával. kísérleteznek olyan adalékanyagok előállításával, amellyel a minőség romlása nélkül csökkenthető a szilikátipar ma még rendkívül magas energiaigénye.

/folyt. köv./

14.20/g

To. 1500

hasonló átalakítás, fejlődés megy végbe egy másik nagy vidéki egyetemünk - a miskolci nehézipari műszaki egyetem - kutató munkájában is. a diósgyőri lenin kezességi művekkel már az idén több mint félmillió forint értékű kutató munka elvégzésére kötöttek megállapodást. gyümölcsöző együttműködést alakítottak ki a diósgyőri gépgyárral is: a korszerű szivattyútípusok kialakításában, az azzal kapcsolatos elméleti kutatásokban vesznek részt. a geodéziai és bányamérési tanszék a bányászoktól eredő épületmozgások mérésére dolgozott ki új módszert. ezt eddig többek között a tatabányai szénbányák vásárolta meg és alkalmazza. a mérésekhez szükséges műszereket a tanszék saját műhelyében készítették el. a munka hatékonyságának növelését azonban ezen az egyetemünkön - éppen az igények növekedésével összefüggésben - most már akadályozza az a körülmény, hogy nem minden esetben rendelkeznek a megalapozott, nemzetközi szintű tudományos kutató munkához szükséges felszerelésekkel. bíráló hangsúllyal említi az egyetemen azt is, hogy bizonyos esetekben olyan részletkutatásokat kell elvégezniük, ami elvenja az erőket a fontosabb feladatokról. a helyzet általános rendezése céljából az egyetemen folyamatban van tudományos kutatások egész eddigi rendszerének teljes felülvizsgálata és átszervezése. e munka célja, hogy az eddiginél is közvetlenebb és szélesebbkörű kapcsolatba kerüljenek az üzemekkel, a gyárakkal.

a szegedi egyetem közvetlenül hasznosuló kutató munkáját a város környékén kibontakozó elajipar határozza meg. az elajipar fejlesztésének elősegítésére külön munkabizottság is alakult az egyetem tudományos dolgozóinak, illetve az illetékes párt és állami vezetők részvételével. az ilyen módon összehangelt program végrehajtásában az egyetem hat tanszékének mintegy 100 oktatója és tudományos kutatója vesz részt. az országos kőolaj és gázipari tröszt megfelelően értékeli az egyetem e munkáját: milliós összegeket becsát a kutatók rendelkezésére. a kollektív-kémiai tanszéken olyan hazai alapanyagokból előállítható különleges mélyfuro iszapot kísérleteznek, amely nagy mélységben, 200 celsius fok körüli hőmérsékleten is betölti a szerepét. az egyetem kibernetikai laboratóriumában az idén már többmillió forint értékű gazdasági számítást végeztek el a legkülönbözőbb vállalatoknak. itt oldották meg egyebek mellett a városban folyamatban levő nagypaneles építkezések tudományos szintű szervezését.

/folyt. köv./
14.25/g

To. 1500

bb. 30. / a tudománypolitikai.... 3. folyt./ gy

a debreceni kossuth lajos tudomány egyetem tanszékei és intézetei az előbbiekhöz hasonlóan ugyancsak kiterjesztették tudományos tevékenységüket. az egyik legérdekesebb vizsgálat-sorozat az egyetem meteorológiai tanszéke hajtja végre a világhírű tokaji borvidéken. a problémát az okozta, hogy korábban általában 150-220 méter tengerszint feletti magasságban volt a legjobb a tokaji szőlők cukortartalma és aszusodása. az új telepítések egyrésze alacsonyabban - 90-100 méter tengerszint feletti magasságban történt. a debreceni kutatók most arról „vallatják”, az adott területek mikro-klimáját, hogy nem veszélyeztetik-e az aszusodást az ültetvények alacsonyabb elhelyezkedése. e szőlőtermelésünk szempontjából fontos vizsgálat a napokban fejeződött be. az anyag feldolgozása 3-4 hónapot vesz igénybe. az eredményt a szőlőtermelők rendelkezésére bocsátják./mti/

bb. 35. traktordiagnosztikai műszerek készülnek körmenden

vid-kz/tné/gy/hgy

1969. november 18.

traktordiagnosztikai műszereket rendelt a mezőgazdasági gépkísérleti intézet és a gépjavitó tröszt a körmendi felsőfokú mezőgazdasági gépész technikumtól. a technikumban saját tervek alapján készülnek ezek az újfajta műszerek. műhelykocsiba építik be őket, hogy az ellenőrző vizsgálatokat bárhol el lehessen végezni. az év végéig összesen 18 diagnosztikai berendezés készül körmenden.

a traktordiagnosztika a gépjavítás egyik legújabb formája. szét szerelés nélkül, műszerek segítségével állapítja meg az erőgépek hibáit./mti/

bb. 36. mosonmagyaróvárott tanácskoznak az agrárklubok vezetői

vid-kz/tné/gy/hgy

1969. november 18.

kedden mosonmagyaróvárott megkezdődött az agrárklubok vezetőinek első országos tanácskozása. a kétnapos tanácskozás megnyitóján állást foglaltak amellett, hogy az agrárklubok elsődleges feladatának a szakmai továbbképzést kell tekinteni. szükségesnek ítélték önálló ifjúsági agrárklubok létrehozását is. amíg azonban a fiatalok klubjai kialakulnak, a meglévők vezetőségében kell nagyobb szerepet biztosítani nekik. az önálló ifjúsági klubok szervezésének indoklásaként mutattak rá arra, hogy az ország mezőgazdasági szakemberei közül jelenleg mintegy tízezer tartozik a kiszorítottakhoz./mti/

14.30/gy

- 28 -

Tó 1100

bb. 34. a szolnoki cukorgyár dolgozóinak szociális helyzetéről tárgyalt a szolnok megyei tanács vb. ülése

vid/ká/rj

1969. november 18.

az ország egyik legnagyobb élelmiszeripari üzeme, a szolnoki cukorgyár dolgozóinak szociális, kulturális, egészségügyi és munkavédelmi helyzetét vizsgálta keddi ülésén a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. a testület véleménye szerint az üzem vezetése körültekintően foglalkozik a munkások helyzetének fokozott javításával. a gyár kilencszáz állandó és öt-hatszáz ideiglenes munkása részére strandfürdőt épített, síófokon átadták rendeltetésének a gyár saját üdülőjét. elkészült a hét és félmillió forintos költséggel épített üzemi öltöző és fürdő, korszerűsítették a százhusz személyes munkásszállót.

az ülésen bejelentették, hogy a negyedik ötéves tervben új munkásszállót kap az üzem, amely egy-két éven belül az ország legnagyobb cukorgyárává lép elő. fokozatosan fejlesztik a gyár lakótelepét is, ahol már százhetvenhét korszerű, gázfűtéses lakást építettek. a végrehajtó bizottság határozatot fogadott el, amelyben a munkavédelem és a balesetvédelem javítását szorgalmazza./mti/

--

bb. 35. trabanttal járt tyukot lopni - három évi szigorított börtönbüntetésre ítélték

vid/fm/rj hgy

1969. november 18.

sajátságos módszerrel lopkodta a környék falvaiból a szárnyasokat geszton jános oroszlányi lakos. a 40 éves, büntetett előéletű férfi rábirt egy gyengeelméjű személyt, hogy közösen járjanak baromfit lopni. geszton személygépkocsiját is „harcba vetette”, trabantjával egy-egy falu határában várakozott, mialatt társa a faluban összefogdosta és zsákba gyömöszölte az aprójószágot. a zsákmányt rendszerint budapestben a nagycsarnokban értékesítették, s hogy az üzletelés legális színezetű legyen, még őstermelői igazolványt is gyártottak. végül is rajta vesztettek az „üzleten”, és bíróság elé kerültek. az esztergomi megyei bíróság geszton jánost jogerősen három évi szigorított börtönbüntetésre ítélte. az ítélet jogerős./mti/

--

14.30 rj

- 29 -

14.30 rj
1170. DM

39. nemzetközi vasúti járműjavító konferencia miskolcon

me/az/tn6/rj gyhgy

1969. november 18.

mintegy százötven hazai és külföldi - csehszlovák, lengyel, román és szovjet - szakember részvételével háromnapos nemzetközi vasúti járműjavító konferencia kezdődött kedden miskolcon a technika házában. megnyitó beszédet harati sándor, a MÁV vezérigazgató helyettese mondott, majd a külföldi szakemberek számoltak be a hazájukban alkalmazott legkorszerűbb módszerekről, valamint a zévtati fejlesztési elképzelésekről. ezt követően a résztvevők két szekcióban folytatták a tanácskozást. az egyik szekcióban a javítások szervezésének és az ehhez szükséges információk összegyűjtésének módszereit, a másik szekcióban pedig a javítás technológiai problémáit és az automatizálás lehetőségeit vitatják meg./mti/

bb. 39. magyar-mongol közös vállalkozás ásványi kincsek kitermelésére - aláírták a kormányközi bizottság ülészakáról készült jegyzőkönyvet

t/jf/jrj se hgy

1969. november 18.

kedden a parlament delegációs termében aláírták a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság harmadik ülészakáról készült jegyzőkönyvet. az elnököt dr. sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese, a kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke és b. rincsenpelzse, a mongol népköztársaság tervbizottságának elnöke, a bizottság mongol tagozatának elnöke látta el kézjegyével. az ünnepélyes aktusnál ott volt apró Antal, az ÁSZMP politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese és szamcin beled, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete.

/folyt.köv./

14.40 rj

- 30 -

1500
1970. Dec

39. / magyar-mongol.....1. folyt./rj

megállapodtak, hogy a mongóliában magyar műszaki segítséggel épülő ruhagyár, bio-, valamint huskombinát építését meggyorsítják. a magyar fél a munkálatok mielőbbi befejezéséhez minden tőle telhető segítséget megad. a tárgyalópartnerek egyetértettek, hogy a mongol népköztársaságban magyar geológusok segítségével feltérképezett és feltárt ásványi kincseket közös erővel és minél előbb hasznosítják. olyan elvi határozat jött létre, hogy közös magyar-mongol érckitermelési vállalkozást létesítsenek; a vállalkozás működési rendjét a lehető legrövidebb idő alatt kidolgozzák.

x x x

a jegyzőkönyv aláírása után dr. sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese - aki a négynapos tárgyalásokon az elnöki tisztet betöltötte - az mti munkatársának elmondotta:

- a magyar szakemberek a gazdasági élet számos területén bizonyították be szakértelmüket mongóliában is. öt év alatt például 225 víznyerő kutat süllyesztenek le abban az országban, ahol az évi csapadék átlaga nem haladja meg a 200 milliméter sem, és a víz hiánya súlyos gondot jelent. 30 tagú állatorvos-csoportunk három év alatt 2,5 millió állatot vizsgált meg. három nagy létesítmény beruházási munkáinál is magyar szakemberek segédkeznek. a mongóliai ruhagyár - a most aláírt jegyzőkönyv szerint - jövőre, a biokombinát pedig - ez jórészt állati gyógyszereket és takarmánykiegészítőket gyárt majd - 1971-re készül el. a darháni huskombinát műszakonkénti teljesítménye eléri majd az 50 tonnát.

a mostani ülészak egyik fontos megállapodása a magyar segítség mongóliában feltárt ásványvagyon értékesítésével kapcsolatos. szalai környékén ásványkincseket - egyebek között wolframot - leltek a magyar geológusok, a fontos ásványi anyagokat közös vállalkozással termelik majd ki.

b. rincsenpelzse, a mongol tervbizottság elnöke az alábbiakat mondotta:

- mongóliában jól ismerik és megbecsülik a magyar mérnököket, szakembereket. idén - akárcsak tavaly - teljesítették a geológiai, a vízgazdálkodási, és a kutfurási előirányzatokat. az állatorvosi expedíció - amelynek öt tagja magas mongol kitüntetésben részesült - szintén sikerrel járt, munkájuk elismerésre méltó volt./mti/

14.45 rj

- 31 -

1500

40. medicor kiállítás a hazai vevőkörnek

sz/tr/ie/gy/hgy

1969. november 18.

az országos piackutató intézet szalay utcai bemutatótermében kedden megnyílt a medicor művek gyártmánybemutatója. ebből az alkalomból dr. horváth józsef, a vállalat főosztályvezetője sajtótájékoztatót tartott.

egyesek úgy vélik, hogy a medicor előnyben részesíti az exportot - mondta. - valóban felismertük az export fontosságát, de erőteljesen megbecsüljük a hazai vevőket, mert a vállalatnak a leggazdaságosabb valuta a forint, számunkra legelőnyösebb a hazai értékesítés. igaz viszont, hogy a medicor másfélmilliárd forintos forgalmából 450 millió forintot képvisel a hazai egészségügyi intézmények igénye, vagyis a belföldi értékesítés, 200 millió forint az import és a fennmaradó nagyobb hányad az export. a kiállítás éppen ezért azt a célt szolgálja, hogy a vállalatunk szakemberei a hazai egészségügyi intézmények képviselőivel a gyógyító munkájukban készülékeinket alkalmazó orvosokkal találkozzanak. megbeszéléseket folytatunk majd sebészekkel, akiktől véleményt kérünk az új atraumatikus sebvarrótükről és más gyártmányokról, véleményt cserélünk műszertechnikusokkal, a megyei tanácsok egészségügyi intézményeinek vezetőivel, a beruházásokban közreműködő szakemberekkel.

ebben az évben egyébként öt hazai kórház komplett felszerelésében vett részt a medicor. külföldön tbiliszi és jerevánban szerel fel a jövő évben egy-egy kórházat fővállalkozóként.

a kiállításon láthatók a sebvarrótüktől kezdve a bonyolult berendezésekig a medicor gyártmányok főbb változatai felsorakoztattak automatikus vezérlésű műtőasztalt, szülészeti fájdalomcsillapító készüléket, különböző röntgenberendezést, inkubátorokat és lélegeztető, valamint hordozható altatókészülékeket./mti/

- . -

14.55/gy

- 32 -

m

M 1570

41. megyei művelődési és ifjúsági központot, galériát létesítenek szombathelyen

vid/fm-ju hgy

1969. november 18.

a 280 ezer lakosú vas megye e közművelődési helyzetéről tanácskozott kedden szombathelyen a megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen megállapították, a közművelődési hálózat jól alkalmazkodik a helyi viszonyokhoz, kielégíti az igényeket. a tit a vasi munkásság számára különféle szakelődásokat, munkásakadémiákat szervez. a 283 tanácsi és 146 szakszervezeti könyvtárban 26 ezer kötet műszaki könyv segíti a továbbképzést.

az apró falvak települési és közigazgatási koncentrációja a községi könyvtárak körzetesítését kívánja -, hangsúlyozták a vb. tagok és a meghívott szakemberek. a községek könyvtárait az ugynevezett bázisközségekben csoportosítják. eddig öt ilyen jött létre.

mintegy nyolcezren vesznek részt a művészeti csoportok tevékenységében. a falvakban 3400 bérletet váltottak a déryné színház előadásaira. hetvenöt falusi keskenyfilmes mozi korszerűsítettek. az otthonokban 31 ezer televízió és 62 ezer rádió működik. 226 tanácsi és hét szakszervezeti intézmény áll a művelődés szolgálatában. az esti általános iskolát 6500 felnőtt végezte el és 4600-an tettek érettségi vizsgáat másfél évtized alatt.

az ülésen közölték, hogy 1970-ben új filmszínház épül szombathelyen. létrehozzák a vas megyei galériát és felújítják a savaria muzeumot. a megyei művelődési és ifjúsági központot a kisz, a szakszervezetek és a megyei tanács közösen a negyedik ötéves tervben építeti fel szombathelyen. /mti/

..-

bb 42. a megye negyedik ötéves tervének koncepciói a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága előtt

vid-kz/tné-ju hgy

1969. november 18.

a megye negyedik ötéves tervének koncepcióit vitatta meg kedden miskolcon megtartott ülésén a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága. -! elképzeléseket a tanács tervosztálya több variációban dolgozta ki és terjesztette elő, hogy a saját bevételek és az állami támogatást mértékének alakulásától függően a legmegfelelőbbet választhassák ki.

/ folyt. köv./

15.20/ju

-33-

M 1571

42. / a megye negyedik... 1. folyt./-j u

a településhálózat fejlesztésével kapcsolatban a terv mintegy 30 község nagyközségi szintre emelésével számol, de ugyanakkor - az anyagi eszközök koncentrálásával - több mintaközség kialakítását is előírja. a megye ipari strukturája a következő tervidőszakban sem változik meg lényegesen. a vegyipar aránya ugyan az 1966. évinek több mint kétszerezése növekszik, de ez még mindig nem érinti a kohászat kétségtelen elsőségét. az új munkahelyeket elsősorban azokon a településeken szándékoznak létrehozni, ahol a gazdaságtalanul termelő bányák bezárása következtében nagyobb számban szabadul fel munkaerő. javítani akarnak az ipar kedvezőtlen területi elhelyezkedésén. ennek érdekében mezőkövesden és encsen egy-egy 400 főt foglalkoztató ipari üzemet építenek és szerelnek majd fel a negyedik terv időszakában. az iparban és a szolgáltatásban foglalkoztatottak száma előreláthatóan mintegy 11 ezerrel növekszik, a mezőgazdaságban foglalkoztatottaké pedig ugyanakkor mintegy 6 ezerrel csökken. ötéves

a lakáshelyzet javítására járásoként egységes építőipari szervezetet hoznak létre. fejlesztik a mélyépítőipari vállalatokat. megvizsgálják egy fából készült nyílászáró szerkezetek gyártására alkalmas üzem telepítésének lehetőségeit. a megyében 5800 állami és szövetkezeti lakás épül majd a negyedik ötéves terv időszakában, magánérből pedig az előzetes számítások szerint körülbelül 11.500 családi ház kerül majd tető alá. az állami és szövetkezeti lakások többsége az ipari központokban - ózdon, kazincbarcikán és tiszaszederkényben - épül majd fel. a legnagyobb arányú magánlakás építkezéssel a miskolci, a mezőkövesdi, a szerencsi és az encsi járásban számolnak. lakásfejlesztésre, korszerűsítésre és fenntartásra több mint 300 millió forintot költenek.

a tervidőszak végére a tanácsi kezelésbe tartozó utak 40 százaléka korszerű lesz. javul a lakosság kórházi ellátottsága: 11 új körzeti rendelőt és 14 új körzeti fogorvosi rendelőt nyitnak meg. növelik a középiskolai tantermek számát. az ózdi gimnázium 8 új politechnikai műhelyt kap, kazincbarcikán és tiszaszederkényben pedig a meglévő középiskolákhoz építenek egy-egy 200 személyes kollégiumot. bár ebben a vonatkozásban az igényeket még a következő tervidőszakban sem tudják maradéktalanul kielégíteni, bővítik a bölcsődei és az óvodai hálózatot.

s végrehajtó bizottság az előterjesztett koncepciókat alkalmasnak ítélte arra, hogy azok alapján készítsék el a végleges terveket. /mti/

15.37/ju

-34-

1476¹⁰

47. sajtótájékoztató a sütőipar fejlesztéséről

1969. november 18.

1969. november 18.

Kedden az édosz székházában az élelmezésipari tervező vállalat és az élelmiszeripari gépgyártó- és szerelő vállalat vezetői a sütőipar fejlesztéséről, valamint az új műszaki eljárásokról tájékoztatták a sajtó munkatársait. elmondották, hogy a népgazdaság az utóbbi tíz évben 1.3 milliárd forintot fordított a sütőipar fejlesztésére. a további fejlesztési terv szerint 1968-71 között az ország területén naponta összesen 1.161 tonna teljesítményű új gyárak, üzemek épültek, illetve épülnek. a fejlesztés ellenére a lakosság egyenletes és zavartalan ellátását a közeljövőben még nem mindehol lehet megoldani, mert a pékságék, sütődék jelentős része elavult és ezek leállításra vannak ítélve. így az új üzemek nem minden vidéken jelentenek majd többletet a kenyér és péksütemény-ellátásban. egyes helyeken az ellátási körzeteket úgy alakítják ki, hogy a friss kenyér legkésőbb három óra alatt kint legyen az üzletekben. a legnagyobb ellátási körzet sugara ezért nem lehet 20 kilométernél nagyobb.

az új üzemek tervezése, kivitelezése nagy munkát ad a szakembereknek, miután merőben új módszereket alkalmaznak. az élgép-nél elkészült például a folyamatos kenyértészta-készítő berendezés, amely Európában párját ritkítja. óránként ezer kilogramm árut továbbíthatnak vele a gépről a kemencékbe.

mint a sajtótájékoztatón a vállalatok műszaki vezetőinek elmondották: a vásárlókna a jövőben sem kell tartaniok attól, hogy a gyárból kikerülő termék - a nagyfokú gépesítés miatt - elveszti „magyaros-jellegét”, erről nincs szó: olyan automata-berendezéseket szerelnek fel, amelyek a szó szoros értelmében érzékelik, hogy kellő „szilárdságu-e”, a kenyér, és ha nem, akkor „parancsot”, adnak a gyártásfolyamat megváltoztatására. /mti/

16.00/ju

-35-

1476¹⁰

bb 43. novoszibirszki balett lép fel a szegedi szabadtéri játékok 1970. évi programján

vid/fm/um hgy

1969. november 18.

a szegedi szabadtéri játékok igazgatóságán kedden tájékoztatást adtak a dóm téri színpad 1970. évi programjáról. dr. tari jános igazgató elmondotta, hogy jövőre július 18. és augusztus 20. között tizenhat előadást tartanak. a nyitó darab kodály „háry jános, -a lesz, amely július 26-án, augusztus 1-én és 8-án szerepel még a programon. lényegében azidei nagysikerű előadást ujtják fel - játékokban és díszletben némileg módosítva - színpadon miklós rendezésében. július 19-én, 21-én és 22-n a novoszibirszki balett vendégszerepel szegeden. az igazgatóságot nemrég felkereste a szovjet színház turistauton hazánkban járt egyik vezetője, mivel arról tárgyaltak, hogy vagy prokofjev „Rénsé és júlia, -ját vagy csajkovszkij „csipkerózsika, „ című balettjét mutatják majd be a fogadalmi templom előtti színpadon.

a minden évben szokásos prózai előadást július 25; 31-és augusztus 2-re iktatták be a műsornaptárba. valószínűleg euripidesz „trójai nők, „ című művét láthatja majd a közönség ezeken a napokon vámos lászló rendezésében. szóba került shakespeare „iii. richárd, -jának műsorra tűzése is.

mascagni „a parasztszület, „ és leoncavallo „bajazzók, „ című operát - külföldi énekesekkel - főbb szerepekben - augusztus 9-én, 12-én, 15-én és 19-én játézzák. a két egyfelvonásos operát mikó andrás rendezi.

a tervek szerint augusztus 16-án és 20-án a magyar néphadsereg 150 tagú központi művészeti együttese érdekesnek ígérkező felklór-összedíjtással szerepel a játékokon.

az előadások számos szereplőjével és rendezőjével már szerződést kötött a játékok igazgatósága.

/mti/

- 36 -

bb 44. Lengyel gyógyszerkészítmények bemutatkozása

t sz/gk/um ie hgy

1969. november 18.

a lengyel gyógyszerkészítmények megismertetésére, a tudományos együttműködési, gyártási kooperációk lehetőségeinek felkutatására e héten kétnapos szimpoziumot rendez budapestben a csech varsói külkereskedelmi vállalat és a legtekintélyesebb lengyel gyógyszeripari egyesülés, a polfa. a két vállalat képviselői a szimpozium előtt, kedden a fészek-klubban sajtótájékoztatót tartottak. hanna tarchalska, a polfa vezérigazgatója ismertette a lengyel gyógyszeripar fejlődését, a gyártmányait és exportképességét. elmondotta többek között, hogy a lengyel gyógyszeripar teljesen elpusztult a második világháború alatt, de tíz évvel a háború után a belföldi gyógyászat szükségleteit már messzemenően ki tudták elégíteni, majd ezt követően kiszélesedett az export is. 1968-ban a lengyel gyógyszeripar össztermelésének már 40 százalékát exportálták. a polfa össz-exportja 60 millió dollárt képvisel. kétszázféle készítményt értékesítenek külföldön, ezek közül legismertebbek az antibiotikumok és az idegterápiás gyógyszerek.

Lengyelországban a gyógyszerészükséglet 7 százaléka származik importból, és ennek nagy része magyar készítmény. hazánkban évente mintegy öt és félmillió rubel értékű gyógyszert importálnak. a magyarországra irányuló lengyel gyógyszerek exportja ennek azonban csak töredéke, mintegy 400 ezer rubel értékű intenzívebb kapcsolatok kiépítésével szeretnék növelni szállításiukat. felvették a kapcsolatot a tudományos körökkel; a lengyel tudósok már négy alkalommal vettek részt magyarországon gyógyszerterápiás kongresszuson, magyar klinikák próbálták ki a legújabb lengyel készítményeket és közülük néhány már forgalomban is van. ajánlatot tesznek a jövőben egyre sürgetőbb gyártás-szakosításra, mert az így elérhető gazdaságosság mind a magyar, mind a lengyel gyógyszeriparnak közvetlen érdeke./mti/

..

bb 45. nem lesz fennakadás budapest téli vízellátásában - országgyűlési képviselők, tanácsstagok látogatása a vízműveknél és a köztisztasági hivatalnál

t tf/mm/um zs hgy

1969. november 18.

a hazafias népfőnt budapesti bizottsága kedden - egész napos programmal - tanulmányi látogatást szervezetta fővárosi vízműveknél és fővárosi köztisztasági hivatalnál a budapesti képviselőcsoport, és a kerületi tanácsok vezető munkatársai részére.

/folyt.köv./

- 37 -

15.50/um

16/5

bb 45. / nem lesz fennakadás....folyt./um

hajdu györgy a vízművek igazgatója elmondta, hogy jelenleg naponta mintegy 870-880 ezer köbméter a maximális víztermelés, s ez elegendő a budapesti lakosok és az iparvállalatok őszi víz-igényének kielégítéséhez. naponta 500 ezer köbméter vizet lehet kiemelni a kutakból, és a szentendrei, illetőleg a dél-pesti dunaszakaszánál is több százezer köbméter jó minőségű ivóvizet Ta, „termelnek.. a horány-surányi vízmű - amelynek kútfurási munkálatai 1968-ban kezdődtek és átadását eredetileg 1972-re tervezték - még ebben az évben, valószínűleg novembertől fokozatosan megkezdheti működését. első üzemegysége napi 60 ezer köbméterrel javítja a főváros vízellátását. ez azt jelenti, hogy az őszihez hasonlóan a téli vízellátás is zökkenőmentes lesz budapesten. egyébként a tapaszthalatok szerint a főváros vízigénye évről évre körülbeül 30-40 ezer köbméterrel növekszik., s a nyári „csúcs-időszakban,,naponta egymillió köbméter lenne a fogyasztás.

sürgető teendő tehát a vízellátás fejlesztése. ilyen célokra a harmadik ötéves tervidőszakában 1,8 milliárd forint beruházási és felújítási költséggel számolnak.

mégpedig idejekorán, hiszen egy-egy vízmű elkészítése több éves munkát jelent: optimális helyet kell találni az új kutaknak, az építést sok próbafurás előzi meg és a szivattyúk, egyéb berendezések szállítását is csak több éves határidővel tudják vállalni a gyártó cégek.

a vízellátás jellemző adatai közé tartozik, hogy a főváros lakóinak száma az 1958. évi egymillió 760 ezerről 1969-re kétmillió bezerre nőtt, a víztermelés ugyanezen idő alatt évi 184 millió 895 ezerről 246 millió 793 ezer köbméterre emelkedett. a csőhálózat hossza ma 3.300 kilométer, aközutak száma 2.333, TK szembe n az 1958. évi 2.410 kilométerrel illetőleg 1.913-mal. ugyanakkor - s ez súlyos gondja a vízműveknek - a munkaerő tekintetében korántsem tapasztalható ilyen számszerű fejlődés.

a vendégek látogatást tettek a vízművek káposztásmegyeri gépházában és felszíni vztisztító telepén, majd megtekintették a gellérthegyi víztároló helyet. ez utóbbi a város ~~50~~ 50 méter magasan van. a hegyoldalban egy 17.500 köbméteres medence, sziklák gyomrában pedig egy 30 ezer köbméter tárolóterü medence található. ezeket éjszaka szokták feltölteni, de amikor - délben - ott járt a látogatók csoportja már csak alig tíz centiméter magas vízszlopot találtak a nagyobb medencében, ahol egy óra alatt 50 centit apadt a víz szintje. elmondták a vízművek vezetői, hogy a társaság javítására újabb hatalmas, száz ezer köbméter befogadóképességű medencét építenek a gellérthegyen, a sánc utca és a hegyaljai ut által közrefogott részen./folyt.köv./

16.10/um

17²⁰

bb 46. négyszeresen megtérültek a kutatási ráfordítások a növényvédőszer iparban - husz éves fennállását ünnepli a veszprémi nehézszeripari kutató intézet7

vid/kz/tné-ju hgy

1969. november 18.

kedden ünnepelte alaptásának 20. évfordulóját az országT legnagyobb tudományos intézménye, a veszprémi nehézszeripari kutató intézet. a jubileum alkalmából rendezett fogadáson megjelent pap jános, az mszp központi bizottságának tagja, a veszprém megyei pártbizottság első titkára, dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. bodogán jános, a veszprém megyei tanács vb elnöke. képviseltették magukat az illetékes főhatóságok, valamint az intézettel kapcsolatban álló üzemek és társintézmények is.

- hogyan értékeli az intézet két évtizedes munkáját? - tette a kérdést barta éva, az mti munkatársa dr. majdik ferencnek, az intézet igazgatójának.

- intézetünk - hangzott a válasz - szervesen vegyipari kutatásokkal kezdte meg tevékenységét s ezen belül is elsősorban a szénfeldolgozás problémáival és a szilikát kémiával foglalkoztunk. ezután - a vegyipari nyersanyag és az energiabázis változásával össze függésben - bizonyos profilváltozásokra került sor. tevékenységünk ma lényegében a következő három területre terjed ki: a mezőgazdaság kemizálásának elősegítésére új növényvédőszer és műtrágya gyártási eljárásokat dolgozunk ki, foglalkozunk ipari - főképpen vegyipari - berendezések korrozió védelmével, továbbá - új mérőműszerek konstruálásával - automatizálási problémákkal.

- legjelentősebb eredményeinket a mezőgazdaság kemizálását szolgáló technológiai kutatásokkal értük el. szabadalmainkkal védett eljárásaink alapjánValósult meg az aktint, az aktikon, a nitrinol, a nikecid, a dunakoll, a merkazin, a satrin és a sazin hazai gyártása. eljárásaink felhasználásával 1.3 milliárd forint értékű terméket állítottak elő és az - említett cikkek hazai gyártása - több mint 33 millió dollár devizakiadástól mentesítette a népgazdaságot. egész növényvédőszer iparunk termelésének 43 százaléka kapcsolódik az intézetünkben kidolgozott teshnológiákhoz. kutatásaink hatékonyságát nemcsak a hazai, de külföldi adatokhoz mérten is kiemelkedőnek tekintjük a növényvédőszer vonatkozásában. az utóbbi 10 évben ugyanis 52 millió forintos kutatási ráfordítással az érintett vállalatok 215 millió forint nyerséget értek el, ami négyszeres megtérülést jelent.

/ folyt. köv. /

Tegyik

16.20/ju

-39-

17³⁰

bb 46. / négyyszeresen megtérültek. 1. folyt./-ju

- most készitjül elő több kbőrozott észnhidrogén pát-
tóra alkalmas foszforsav észter alapanyagu revarölő szer, továbbá
egy rézgálic pótlására szolgáló szerves gombaölő szer gyártását.
új módszert dolgoztunk ki a karbamid-alapanyagu gyemirtő szerek
előállítására is.

- műtrágya gyártásunk legjelentősebb eredménye a kettős
műtrágya gyártás technológiájának kidolgozása. ennek megvalósítására
már építik is a péti nitrogén művekben az évi 100 ezer tonna
kapacitású új üzemot. ez önmagában évi 6 millió dollár megtakarítást
teszi majd lehetővé.

az igazgató végül arról szólt, hogy a vállalatoknak ma még
nem minden esetben érdeke az új, termelékenyebb, gazdaságosabb tech-
nológiák bevezetése. éppen ezért állást foglalt amellett, hogy a
minisztériumi célprogrammal összehangolt vállalati fejlesztési tervek
álljanak a kutatók rendelkezésére, hogy ennek alapján a legte-
nyesebb kérdésekre koncentrálhassák tudományos erőiket. /mti/

--

bb 49. helsinki-be utazott dr. belák sándor

vid/fm-ju hgy

1969. november 18.

kedden helsinki-be utazott dr. belák sándor, a keszthelyi
agrártudományi főiskola rektora a kivinonen professzornak, a
mezőgazdasági egyetem rektorának meghívására. a finn egyetemen a
neves magyar szakember, - aki egyébként a nemzetközi láphasznosítási
társaság elnöke, - a lápkutások eddigi eredményeiről és a
keszthelyi agrártudományi főiskola üzemsvetéssel kapcsolatos kísér-
leteiről. tart előadást. /mti/

--

16.23/ju

-40-

bb 48. véget ért debrecenben a neveléstudományi ülészak

vid/fm/um hgy

1969. november 18.

kedden debrecenben véget ért a kossuth Lajos tudományegye-
tem és a magyar pedagógiai társaság hajdu-bihar megyei tagozata
által rendezett kétnapos neveléstudományi ülészak. a résztvevők
megvitatták dr. kelemen lászlónak, a kossuth Lajos tudományegyetem
pedagógiai intézete tanszékvezető professzorának dr. r.
wroczyński varsói professzornak és dr. szarka józsefnek, az
országos pedagógiai intézet főigazgatójának referátumait.
megtárgyalták a pedagógiai tudományok fejlesztésére vonatkozó
javaslatokat, a kutatási eredmények alkalmazásának tapasztalatait,
a szociálpedagógia, valamint a hazai neveléstudomány időszerű
kérdéseit.

a kétnapos ülészak befejezése után dr. rapcsák andrás, a kossuth
Lajos tudományegyetem rektora fogadta a külföldi és hazai
vendégeket. /mti/

--

bb 50. apró antal fogadta a mongol tervbizottság elnökét

t jf/gg/um 1e hgy

1969. november 18.

apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese kedden fogadta
b. rincsenpelzset, a mongol népköztársaság tervbizottságának
elnökét, a magyar-mongol gazdasági és sműszaki tudományos együtt-
működési kormányközi bizottság mongol tagozatának elnökét. a
szívélyeshangu megbeszélésen ott volt dr. sághy vilmos, a mező-
gazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese, a kormány-
közi bizottság magyar tagozatának elnöke és zsamcin bolod,
a mongol népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb 51. minden nógrádi iskolának van televíziója

vid/fm/um hgy

1969. noember 18.

a salgótarjáni kohászati üzemek dolgozói hat televíziókészü-
lék ajándékozásával járultak hozzá az országos mozgalom-
hoz. a hat közül hármat kedden adtak át a vállalat huzóüzemének
párt-és szakszervezeti vezetői ilinyben, debercsényben és pusz-
taberkiben. a megyei tanács vb. művelődésügyi osztályána kimu-
tatása szerint már valamennyi nógrád megyei általános iskolának
van televíziója. /mti/

--

16.30/um

- 41 -

14 17³⁰

52. százezer kilométeren sikerrel vizsgázott a metro motorkocsija
v/kz/tr-ju ie hgy 1969. november 18.

több mint ötvenezerszer tette meg a metró fehér ut és népste-
dion állomásai közötti nem egészen két kilométeres utszakaszt a ev-
tipusu földalatti motorkocsi, hogy mindenféle tulajdonsága szempont-
jából részletesen levizsgálhatóak a szakemberek. ennek
a vizsgálatnak az eredményeiről számoltak be kedden délután a köz-
lekedéstudományi egyesület előadó ülésén a technika házában a vizs-
gálat irányító, sulyok sándor, a földalatti vasut vállalat
osztályvezetője és bodnár árpád csoportvezető.

amint elmondották, ez a típus a szovjetunióban már 1963 óta
teljesít szolgálatot a legnagyobb sikerrel, ilyen szempontból tehát
prototípusnak nem tekinthető. a kísérletre csupán azért volt szükség,
mert a kocsik nálunk az ottaninál keskenyebb nyomtávon futnak, s ezért
bizonyos kisebb konstrukciós változtatásokat kellett rajtuk végrehaj-
tani.

a kísérlet során a 100.000 kilométer legnagyobb részét a motor-
kocsi közepes terheléssel tette meg: a 18 tonnára méretezett jármű-
vet 8 tonna sullyal terheltek meg. a kísérleti pályát, amelynek
fele a felszínen, fele alagutban halad, annak figyelembevételével
választották ki, hogy ezen a csaknem kétezer méteren a teljes föld-
alatti pályának minden különlegessége előfordul: az egyenes pálya-
szakasz éppen úgy, mint a legkisebb ívű kanyar, a 30 ezrelékes emel-
kedés, stb. a kocsi a kísérlet alatt naponta átlag 18-20 órán át fu-
tott. az átlagsebesség óránként 44 kilométer volt, de időnként 75
kilométerre gyorsították fel. a kísérlet alatt komolyabb hiba egyetlen
egyszer sem fordult elő.

az előadók közölték végül azt is, hogy a budapesti metro
számára az első kocsiszállítmány előreláthatóan már decemberben meg-
érkezik és 1970 április 4-ig együtt lesz az egész járműpark, mind a
félszáz kocsi. a leendő kocsivezetők közül 24 már megkapta a jogosít-
ványt, további 48 pedig most végzi a tanfolyamot. /mt1/

16.40/ju

-42-

MT 17⁴⁵

53. csaknem 300 millió forint a nógrádi ipartelepítés támogatására
v/kz/tné/um hgy 1969. november 18.

a szénbányászat termelés-csökkenésével összefüggő ipartelepítés
támogatásáról tárgyalt kedden salgótarjánban a nógrád megyei tanács
végrehajtó bizottsága. a népgazdaság energia szerkezetében be-
következő változások - mint rámutattak - különösen érzékenyen
érintik nógrád megyét. négy évvel ezelőtt nógrádban még az ipar-
ban foglalkoztatottak 43 százaléka - összesen több mint 14
ezer ember - dolgozott a szénbányák üzemében. ezt a számot
az előzetes tervek szerint 1975-re 4.600 főre kell csökkenteni.
az ezzel adott foglalkoztatási probléma megoldására biztosított
állami támogatás legésszerűbb felhasználására a megyei pártbizott-
ság ez év augusztusában irányelveket hagyott jóvá. ennek alapján
kezdte meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága tárgyalásait
azokkal az iparvállalatokkal, amelyek üzemét szándékoznak telepí-
teni nógrád megyében. az ezután készült megyei javaslatot
tárcaközi bizottság vitattja meg s az végül is úgy döntött, hogy
1969-1973 között 290 millió forint ipartelepítési juttatást kap-
jon a költségvetésből nógrád megye. a tárcaközi bizottság határo-
zata előírta, hogy e csaknem 300 millió forintos támogatás
felhasználásával a megyei tanács vb. legkevesebb 5.600 új munka-
helyet biztosítson s ebből 4.300-at a gazdaságtalan termelésük
miatt bezárt bányák dolgozóinak juttasson.

a keddi ülésen a végrehajtó bizottság arra hozott határozatot,
hogy mely vállalatok üzemtelepítési ajánlatát fogadja el, illetve
mely vállalatok részére biztosít anyagi támogatást az e célra
kapott alapból. e vállalatok között szerepel többek között a budapes-
ti rádiótechnikai gyár, a vegyiműveket szerelő vállalat, a ganz-
mávg, a fűtőber, a budapesti harisnyagyár, a közlekedési nyomda,
és az elzett gyár. a határozat rámutatott, hogy a költségvetési
juttatás a vállalatok hozzájárulásával együtt körülbelül egymilliórd
forint beruházást tesz lehetővé. ez jelentős előrelépés a foglal-
koztatási gondok megoldása terén, de még mindig nem jelent vég-
leges megoldást. a megye foglalkoztatási problémái ugyanis nem
választhatók ketté a szénbányászat visszafejlesztéséből adódó és az
egyéb foglalkoztatási gondokra. e problémák a gyakorlatban együtt,
egymástól elválaszthatatlanul jelentkeznek. /mt1/

-.-

- 43 -

16.50/um

MT 17⁵⁰

bb 54. sven böhult, a svéd királyi műszaki tudományos akadémia ügyvezető igazgatójának látogatása a győri hűtőházban

vid/z/tné/um hg

1969. november 18

sven böhult, a svéd királyi műszaki tudományos akadémia ügyvezető igazgatója, aki a kétország közötti ipari-kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit tanulmányozza hazánkban, kedden meglátogatta a győri hűtőházat. elkísérte útjára miss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, sigge lilliehöök, a svéd királyság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és laczkó b. lászló, a hűtőipari országos vállalat vezérigazgató helyettese. a meglátogatott győri hűtőház össztermelésének 60 százalékát exportálja és kitűnő kapcsolatai vannak svéd vállalatokkal, köztük is elsősorban a findus céggel. az utóbbinak állandó képviselője van az egész európa egyik legkorszerűbb ilyen üzemeként ismert győri hűtőházban.

sven böhult a látogatás során rámutatott, hogy újabb svéd cégek érdeklődnek a magyar termékek iránt s ezzel összefüggésben kifejezte azt a meggyőződését, hogy lehetőség van a svédországra irányuló magyar export növelésére. /mti/

bb 56. Luis cerruti

k fe/gk-ju zs

1969. november 18.

achilei egyetem professzora - az ötvös loránd tudományegyetem és az universidad de chile közötti megállapodás alapján - kedden budapestre érkezett. egyhetes magyarországi tartózkodása alatt a magyar vegyészképzést tanulmányozza. /mti/

17.00/ju

MA 17.00

-44-

bb 55. világviszonylatban páratlan akció a gázkitörés-veszély leküzdésére a mecseki szénmedencében

vid/fm-ju hgy

1969. november 18.

gázkitörés elleni védekezés céljából világviszonylatban páratlan megelőzési akciót hajtottak végre a mecseki szénbányánál, a pécsi istván aknában, több mint félezer méter mélységben. ez a bánya közismerten a mecseki szénmedence leggázveszélyesebb üzeme, a hatvan éve vezetett feljegyzések szerint csaknem száz esetben támadott az alattomos „bányarém”, átmenetileg néhány esztendőre csökkent ugyan a veszély, mivel most korábban feltárt, felsőbb szinteken dolgoznak. ez év elején ismét a mélység felé haladtak, eddig érintetlen szénmező elérése céljából megkezdték az akna mélyítését, az új, 5. szint előkészítését, ahol a tervek szerint 1973-tól termelnek majd. így újból számolni kellett a gázveszély jelentkezésével. a mélyítéssel megközelített széntelep ugyanis hírhedtté vált egy 1959-ben bekövetkezett gázkitörés következtében, amelynek négy halálos áldozata volt. a nagyerejű kitörés több mint ezer tonna szenet dobott ki, s körülbelül 180.000 köbméter metán szabadult fel.

az „agresszív”, mecseki széntelep gáztalanítására most kilenc függőleges lyukon át 70 köbméter szenet vettek ki vízszugarak segítségével, és 30.000 köbméter metánt szivták ki. volt olyan lyuk, amelyből 22 csillag szánport, illetve iszapot fújt ki a gáz, a mestersegesen kiváltott „gejzir”, nem egyszer 15 méter magasra emelkedett. minden egyes lyuk tulajdonképpen egy miniatűr gázkitörés volt, de mivel ezeknek működését szakemberek irányították, a legkisebb baj sem történt, a megcsapott széntelep „megnyugodott”, s a hét elején az aknamélyítők hozzáfoghattak a széntelep nyitásához.

a gázkitörés-veszélyes széntelep vizel való kimosatása elterjedt módszer, de csak szintes vágatokban. függőleges aknában most alkalmazták először - mecseki bányász-szakemberek technológiája alapján. az istván 1. akna mélyítése még egy szempontból nevezetes: a munkálatok során a széntelep és az azt körülvevő mellékközetek feszültségállapotát geofizikai mérésekkel ellenőrizték.

az istván akna életében nagyfontosságú a gáz elleni hatásos védekezés. ezer méter mélységig több mint 30 millió tonna kitermelhető feketeszen-vagyona van még az üzemnek, ami körülbelül negyven esztendőre biztosít folyamatos termelést. //mti/

17.15/ju

-45-

MA 18.00

bb 57. budapestnél majdnem félméternyit áradt a duna

ab/tr-ju 1e la

1969. november 18.

A hétfői esővel 20-25 milliméter körüli csapadék hullott az alpokban, a duna legfontosabb vízgyűjtő területén. e vízpótlás hatására szombattól keddig 49 centiméterrel áradt budapestnél a duna, s némileg enyhítette a vízművek kutjainak „vizbeszerzési” gondjait. Sajnos, mégsem hozott tartós javulást az áradás, mert újra megszakadt a csapadékpótlás és a duna legfelső szakaszán máris apadás kezdődött. az előrejelzések szerint szerdára budapestnél is 4 centiméteres vízintésváltozás várható, szombatiig pedig további 15 centiméteres alapdásra lehet számítani. /mti/

bb 58. akciókban, eredményekben gazdag volt a vietnami szolidaritási hét

i pr/gk-ju zs la

1969. november 18.

Mint ismert, a divsz felhívására november 10-15 között világszerte nemzetközi ifjusági szolidaritási hetet tartottak, s követték az amerikai és csatlós csapatok azonnali kivonását dél-vietnamból. a magyar fiatalok az elsők között csatlakoztak a divsz felhívásához, s ifjusági nagygyűlések nagyhatású demonstrációk sorozatán követelték a vietnami nép önrendelkezési jogának tiszteletben tartását, támogatták a dnff tiszpontos javaslatát. a nagyszabású akciósorozatot a baranya megyei kisz-bizottság selyén tartott ifjusági nagygyűlése nyitotta meg. a demonstrációk kiemelkedő mozzanata volt a papíripari vállalat dunaujvárosi gyárában rendezett szolidaritási gyűlés és a komáromi csokonai-klubban tartott ifjusági nagygyűlés.

A fiatalok szolidaritási táviratok ezreit küldték a párizsi tárgyalásokon részt vevő vdk-delegációnak, a vietnami demokratikus köztársaság és a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének. a budapesti usa-nagykövetségnek is sokezer táviratot címeztek, amelyekben fölemelték tilatakozó szavukat az igazságtalan vietnami háború ellen, s követelték az amerikai csapatok azonnali, feltétel nélküli kivonását. az ifjusági nagygyűléseken, demonstrációkon sokhelyütt azt is bejelentették, hogy újabb vietnami műszakokat, társadalmi munka-akciókat kezdeményeznek, amelyeknek ellenértékével tovább növelik a kisz kb szolidaritási számlájának összegét. /mti/

17.40/ju

-46-

bb 59. kiállítás nyílt dudás jení rézkarcaiból

ab/tr-ju zs la

1969. november 18.

dudás jení rézkarcaiból kiállítást rendeztek a dűrer teremben, a tárlatot kedden nyitotta meg dr. pogány ő. gábor, a magyar népművészeti galéria főigazgatója.

az idős művész- a képzőművészeti főiskola nyugalmazott tanára - ezúttal az utolsó két évtized terméséből válogatott harminc alkotását mutatja be. rézkarcainak kedvelt témája a balaton-vidék és a budai táj.

a kiállítást két héten át láthatják az érdeklődők.

/mti/

nureddin

bb 60. dr. /ata/sszi,

tr-ju zs la
sziriai arab

1969. november 18.

a. / köztársaság elnöke és miniszterelnöke hazánk felett átrepülve táviratban üdvözölte az elnöki tanács elnökét. /mti/

bb 61. belga költők kitüntetése

gg-ju zs la

1969. november 18.

a magyar pen klub robert goffin és carlos de raditzky belga költőket a magyar irodalom francianyelvű tolmácsolásában és népszerűsítésében elért kiemelkedő eredményeikért emlékéremmel tüntette ki. robert goffinak a kitüntetést sőtér istván, a magyar pen klub elnöke budapesten nyújtotta át. a másik érem átadására brüsszelben kerül sor. /mti/

17.58/ju

-47-

MA 18³⁰

49. / nem lesz fennakadás... 2. folyt./-ju

a fővárosi köztisztasági hivatal - mint a sajtótájékoztatóból kitűnt - alaposan felkészült a téli időszakra: 220 különleges munkagép vár bevetésre, többtízezer köbméter szórt homokot, bekevertek, jóelőre, és az ndk-ból nagymennyiségű kemikáliát hoztak be, amit locsológépekkel terítenek majd a téli utakon, hogy megszűnjen a sikkasztás. havazáskor műszakonként 3000-5000 alkalmi munkást vesznek fel, nappal hatvan, éjszaka hetven forintot fizetnek a hőeltakarításért.

a fővárosban tízennyolc millió négyzetméter terület tisztántartásáról kell nap mint nap gondoskodni, a tömegközlekedéstől leginkább szennyezett rész körülbelül 1500-1800 kilométer utszakas. az utcák tisztítási munkáit már ötven százalékban gépesítették. mindemellett még teljes gépesítettség esetén is legalább ezer utcai tisztítómunkásra, szemétszállítóra lenne szükség, de csak 450-500 ilyen dolgozója van a fővárosi köztisztasági hivatalnak. újabban rendkívüli alkalmi munkásokat vesznek fel: tavaly mintegy 55.000-en, az idén pedig 72.000-en jelentkeztek egynapos foglalkoztatásra.

a beruházásokra hatvanmillió forintot fordít az idén a hivatal. többek között a testvérhegyi uton 200 munkagép elhelyezésére alkalmas telepet létesítenek, megkezdtek egy száz személyes munkaszállás építését, hajduszoboszlón pedig üdülőt létesítenek. a munkafeltételek másirányú javításával is igyekeznek csökkenteni a köztisztasági dolgozók meglehetősen nagy fluktuációját.

a látogatáson részt vett képviselők, tanácsstagok megtekintették a köztisztasági hivatal budafoki és ecseri uti telepét, ahol korszerű munkagépek bemutatóját, üzemeltetését is láthatták. /mti/

--

18.05!ju

-48-

MF 1840

bb 62. elutazott budapestről a mongol delegáció

t jf/gg-ju ie lan

1969. november 18.

a b. rincsenpelzse-nek, a mongol népköztársaság tervbizottsága elnökének, a magyar-mongol gazdasági és műszaki tudományos kormányközi bizottság mongol tagozata elnökének vezetésével hazánkban tartozkodó mongol delegáció kedden elutazott budapestről. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese, a kormányközi bizottság magyar tagozatának elnöke, zsamcin bolod, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a bizottság magyar tagozatának tagjai bucsúztatták. /mti/

--

bb 63. kiadói est a csiliben

k ol/tr-ju zs la

1969. november 18.

havonta egy alkalommal egy-egy nagyobb kiadó vállalattal közösen rendez irodalmi estet a pesterzsébeti vasas művelődési központ az olvasók körében legnagyobb sikert aratott kötetekről. az új sorozat kedden tartott első estjére - amelyet a móra kiadóval együtt rendeztek - a kedvelt olvasmányok szerzői közül ignác rózsa, devcséri gábor, hunyady józsef és lengyel balázst hívták meg. az irodalmi műsorhoz kováts miklós, a móra kiadó igazgatója mondott bevezetőt. a szemelvények tolmácsolásával surányi ibolya és fodor tamás működött közre a nagy érdeklődéssel kísért esten. /mti/

--

m

bb 64. sajtótájékoztató a kecskeméten épülő „borgyárról„

vid/fm-ju la

1969. november 18.

kedden kecskeméten sajtótájékoztatón ismertették a már kilenc hónapja szervezés alatt levő borpalackozó vállalatok szervezését. mihalusz ferenc, a magyar állami pincegazdaság vezérigazgatója - a közös vállalkozás egyik vezetője - ismertette az újságírókkal és az érdekeltek szervekkel az alakulóban lévő új vállalat szervezeti felépítését és célkitűzéseit.

/ folyt. köv./

18.39/ju

-49-

MF 1920

bb 64. / sajtótájékoztató... 1. folyt./-ju

a több mint 220 millió forintos beruházást igénylő közös vállalkozást bács-kiskun megye 16 állami és termelőszövetkezeti gazdasága, öt szakszövetkezete, továbbá az állami pincegazdaság és a monimpex külkereskedelmi vállalat hozza létre. célja, hogy a növekvő mennyiségű homoki boroknak exportlehetőséget teremtsenek. a közös borpalackozó üzemben évente 200.000 hektoliter - kevesbé kedvelt - homoki bort dolgoznak fel a külföldön igen kedvelt desszert-borokká. az üzem kapacitása évi harmincmillió palack lesz.

a vállalkozás szervező bizottsága már megkezdte a tervek kidolgozását, s a résztvevő felek megkötötték az együttműködési megállapodást. a kecskeméti és kiskunfélegyháza környéki tsz-ek és szakszövetkezetek eddig több mint húszmillió forinttal, a kadarkatermő kiskörös környéki szövetkezetek pedig tízmillió forinttal léptek be a közös vállalkozásba. a „borgyár”, alapításának költségeit tizenegymillió forint híján már biztosították.

az export borpalackozó közös vállalat a terv szerint a jövő év első felében alakul meg: addig kidolgozzák az alapszabályt. a létesítmény az alföldi borvidék központjában, kecskeméten épül fel, s előreláthatólag 1972-ben kezdi meg a részleges termelést. a vállalkozásban részvevő mezőgazdasági nagyüzemek minden egymillió forint törzsbetétjük után 2500 hektoliter saját termésű bor eladására lesznek jogosultak, előnyös feltételek mellett. elsősorban a tagoktól veszik át a feldolgozáshoz szükséges bormennyiséget. a garantált értékesítési lehetőségen kívül a „részvényesek”, - a tőkebefektetés mértékének megfelelően - a nyereség nyolc százalékát kapják meg. ugyanakkor részesei lesznek a kockázatvállalásnak is. /mt1/

18.38/ju

M 1920

bb 65. a negyedik ötéves terv előkészítéséről tárgyaltak zalaegerszegen

vid/fm/um La

1969. november 18.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottságának vezetői és a tanács szakosztályainak vezetői, valamint a megye gazdasági vezetői a negyedik ötéves terv előkészítéséről tanácskoztak kedden zalaegerszegen. ebben az időszakban nagyobb arányban kívánnak előrelépni az ipari termelésben, a kereskedelmi hálózat, az egészségügyi és szociális helyzet javításában. körülbelül 32.000-33.000 négyzetméterrel kívánják növelni a kereskedelmi hálózat eladóterét, s ugyanakkor 40 százalékos kiskereskedelmi forgalom-növekedéssel számolnak. különösen nagy gondot kívánnak fordítani az egészségügy továbbfejlesztésére. nagykanizsán és zalaegerszegen újabb kórház és rendelőintézet építését, bölcsőde bővítést és további hét orvosi körzet létrehozását tervezik. az 1976-ig terjedő időszakban további 9.250 lakás felépítését tervezik; ennek mintegy kétharmada a megye két városában épülne meg. /mt1/

--

bb 66. textil-történeti kiállítás nyílt

t sz/gg/um La

1969. november 18.

kedden a technika házában a textilipari műszaki és tudományos egyesület helyiségében az egyesület elnöke, vég-lászló, a pamutnyomó ipari vállalat vezérigazgatója megnyitotta a textil-történeti kiállítást.

a kiállítás tulajdonképpen alapja egy létesülő szakmai muzeumnak. csaknem egy évvel ezelőtt a textilipari műszaki és tudományos egyesület kezdeményezésére a könnyűipari minisztérium, a textilipari és a ruházatipari szakszervezetek vezetői felkarolták a kezdeményezést: kapjon muzeumot a textil-és ruhaipar. az anyag összegyűjtésében közreműködtek a budapesti tanácsszervek, különösen pedig a III. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a technika házában megrendezett kamarakiállítás azt igyekszik szemléltetni, milyen anyag összegyűjtése várható, milyen muzeális értéket menthetnek meg az utókor számára.

a kiállítás szemlélteti a hazai textilipar régmúltját, néhány jellegzetes szakmai emléket. felidézi a mai gyárak előfutárait, a manufaktúrákat. külön tárló tartalmazza a régi textilipar termékeit, ahol megtalálható az egyiptomi mumiagyolcs, de ugyanakkor a kiállítás másik részében bemutatják a biedermeier nyomóduc által inspirált mai iparművészeti alkotásokat is. /folyt.köv./

- 51 -

18.50/um

M 1920

bb 66. / textiltörténeti...folyt./um

Önálló csoportban kaptak helyet a kiállításon a munkásmozgalmi emlékek, látható az első: csaknem száz éves sztrájkfelhívás, a xx. század bérharcait megörökítő dokumentumok, az államosítás dokumentumai. valamennyi bizonyítéka az iparág fejlődésének alapját képező társadalmi változásoknak. megtalálható a kiállításon néhány régi eredeti géptípus is, de már több tucatnyi védett gép várja, hogy megfelelő helyen, egy muzeumban tárják az érdeklődők elé. a szakemberek véleménye szerint a muzeumnak az óbudai zichy kastély nyújthatna megfelelő helyet, ahol már korábban is működött régi selyemszövőgyár./mti/

bb 67. fejlesztik a gyógyszer-tári hálózatot Komárom megyében - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid/fm/um La

1969. november 18.

Komárom megyében is rendkívüli mértékben növekedett a gyógyszer-fogyasztás, - állapította meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén, ahol a gyógyszerellátás alakulását vitatták meg. 1951-ben nem egészen 9 millió, 1962-ben már 49 millió, tavaly pedig 81 millió forint értékű gyógyszert fogyasztott a megye lakossága. ez részben az egészségügyi ellátás fejlődését tükrözi, de szerepet játszik benne a felesleges gyógyszerhalmozás is. az ülésen felhívták a figyelmet arra a szabálytalanságra, hogy a magánmegrendeléseken is gyakran az sztk-vényre írják fel az orvosok a gyógyszereket.

a gyógyszer-tárak forgalmának növekedésével nem tartott lépést az gyógyszerészek számának alakulása. az elsősorban alacsony fizetésűkkel és kedvezőtlen életkörülményeikkel magyarázható. falun egyáltalán nem és a városokban is csak kevés lakást juttatnak részükre. a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a gyógyszer-tári hálózat korszerűsítése terv szerint történik. már valamennyi nagyobb helység rendelkezik gyógyszer-tárral. a kisebbekben kézi gyógyszer-tárak működnek. jelenleg tatabányán, dorogon és oroszlányon épülnek patikák. több községben azonban új gyógyszer-tárra lenne szükség. a városi gyógyszer-tárak száma a lakosok számához viszonyítva nagyon alacsony. gondot okoz az is, hogy a megyei gyógyszer-tári központ raktára forgalmához márten már kicsi. a megyében egyetlen kórház sem rendelkezik saját patikával, s gyógyszer-raktárak is zsefoltak, felszerelésük hiányos.

a végrehajtó bizottság úgy döntött, hogy a megye negyedik ötéves tervének elkészítésekor mindezeket a problémákat figyelembe veszik, s gondoskodnak a legsürgetőbb igények kielégítéséről./mti/

19.00/um

NA 1935

bb 68. korda béla pécsi grafikusművész kiállítása gyulán

vid/fm/um hgy

1969. november 18.

a „művészet az ifjúságért - ifjúság a művészetért,, sorozat harmadik tárlata nyílt meg kedden gyulán, a jókai művelődési házban. ez alkalommal korda béla pécsi grafikusművész alkotásait mutatták be a főleg fiatalokból álló közönségnek. a megnyitón balogh ferenc békéscsabai fotóművész méltatta akiállított nagygrafikák - linóleummetszetek - témazagadását, művészi értékét./mti/

bb 69. időjárásjelentés

gg/um La

1969. november 18.

a meteorológiai intézet jelenti november 18-án, kedden este 20 órakor:

hűvös idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, szórványosan előforduló futóesővel, egy-két helyen futó havasesővel, hózáporral. többfelé élénk, időnként erős északnyugati, északi szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 5-10 fok között./mti/

- 6

bb 70. megalakult a magyar és az ndk-beli germanisták vegyesbizottsága - fogadás az ndk nagykövetségen

t fe/gg/um La

1969. november 18.

a német demokratikus köztársaság budapesti kulturközpontjában kedden neves magyar és ndk-beli germanisták tanácskozására került sor. dr. hans kaufmann jénei és dr. horst haase lipcsei professzor előadásában a xx. századbeli német irodalomtörténet kidolgozásának kérdéseivel foglalkozott. a vitában részt vettek és kifejtették tudományos álláspontjukat a magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti intézetének és az egyetemek német tanzékeinek tudományos munkatársai. a tanácskozás befejeztével megalakult a magyar és az ndk-beli germanisták vegyesbizottsága. este az ndk budapesti nagykövetsége fogadást adott a tanácskozás résztvevőinek tiszteletére.

az ötvös loránd tudományegyetemen megnyílt a német nyelv-és irodalom hete. dr. mádl antal egyetemi tanár üdvözölte a német demokratikus köztársaságból érkezett vendégeket, majd dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete mondott ünnepi megnyitót./mti/

- 53 -

NA 1935

bb 71. wilkinson filmbemutató

t sz/gg/um la

1969. november 18.

magyarországon az utóbbi időben nagyobb mennyiségben kerül forgalomba a wilkinson penge. gyártásáról és propagálásáról szóló filmet ismertettek kedden este a gellért szállóban megrendezett filmbemutatón és koktélpartin a cég képviselői./mti/

xt

-54-

---vége -----

NA 2130

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. november 19.

bb 1. százhusz éves a Lánchíd, öt esztendő az erzsébet híd - évente 180 híd épül

i kf/kf/um ie la

1969. november 19.

két fővárosi duna híd születésnapja van ezen a héten.

Budapest első hidját, a Lánchidat 120 esztendővel ezelőtt, 1849-ben adták át a forgalomnak, és éppen száz esztendő jubileumára, 1949. november 20-ra építették újjá a háború alatt felrobbantott hidat. A Lánchíd az egyetlen fővárosi műemlék híd; két évtizede a régi tervek alapján, eredeti formájában épült fel. Érdekessége, hogy két pillér-kapuját - amely alatt eredetileg két autóbusz egyszerre nem fért el - kiszélesítették. A százhusz esztendő híd a következő években megfiatalodik, korrózió-gátló új fetékebevonatot kap.

Utolsónak épült meg, a háboruban elpusztult fővárosi hidak közül az erzsébet híd, amelyet 1964. november 21-én adtak át rendeltetésének. Nem eredeti formájában épült újjá; az ország első kábelhidja lett. Ujszerűsége ellenére kifogástalanul látja el feladatát, időszakos vizsgálatai semmiféle problémát nem mutatnak. A két híd a fővárosi hidak forgalmának egyharmadát bonyolítja le. Az erzsébet híd észrevehetően tehermentesítette zsfolt északi szomszédját, amelynek forgalma néhány évvel ezelőtti 17 százalékról 16 százalékra csökkent, az erzsébet hidé viszont az 1965.évi 15 százalékról 17 százalékra növekedett.

/folyt.köv./

- 1 -

NA